

שבעה

מאת שמואל הספרי

כל הזכויות שמורות לשמואל הספרי ©

המקום : בית בתל אביב

הזמן : נובמבר 1977

דמויות –

טוביה הגורני – כבן 60 מנהל בי"ס תיכון

דבורה הגורני – כבת 50 , אשתו

שלומי – בן 18 , בנם

נחום הגורני – בן 30 , בנם הבכור , קצין קבע

טובה – בת 24 , אשתו

ריקה אשכנזי (הגורני) – בת 28 בתם , מרצה באוניברסיטה

ניסים אשכנזי – בן 35 , בעלה , בעל בוטיק בגדי נשים

צבי פרל – כבן 65 , אביה של טובה , בעל מפעל

איש החברא קדישא כבן 60

מ"כ בטירונות

עובד חדר המתים – בלי גיל

בחור ממנין החוזרים בתשובה

מוהל

1. אור. קריינות מלווה את כניסתו לבמה של טוביה ואת פעולותיו.

קריין - אחר צהריים בבית בתל אביב. הדלת נפתחת ואיש כבן שישים נכנס הביתה. הוא תולה את כובעו, חולץ את נעליו ונועל נעלי בית. מדליק את הטלוויזיה ומתישב מולה. הטלוויזיה משדרת את נשיא מצרים אנואר סאדאת נואם בכנסת בירושלים. הוא מכבה. מדליק ראדיו. אותו דבר. סוף מהדורת חדשות. הוא מעביר למוזיקה קלאסית. הרקוים של ברליוז. הוא מוציא ספר בישול מהספרייה מדפדף עד שמוצא. הוא חזר אתמול לארץ המטוס התעכב שעות באויר בגלל נחיתת הנשיא סאדאת. דוקא ביום כזה הוא בחר לחזור. ועכשיו לפני שכולם ישבו הביתה מבית הקברות הוא חייב למצוא איפה לכל הרוחות היא שומרת את המתכון לצלי בשר. רק עוד פעם אחת לטעום מצלי הבקר עם הבצלים והשומים והסלרי העגבניה המפולחת ותבלין הפילפל אנגלי שבתוכו מתבשלים חצאי תפוחי אדמה צהבהבים. עוד פעם אחת ואם לא הטעם לפחות הריח. קצת מהאדים שיוצאים מהסיר ומציפים את הבית. אבל עכשיו כבר ערב ועוד מעט הם יבואו והכל יתחיל. מה הוא מרגיש עכשיו? לא כעס לא רוגז לא חרטה לא אכזבה מין שקט כזה כמו אחרי מעשה נורא כשכולם עוד מזועזעים ממה שקרה ולכן נשארים עוד כמה שניות דוממים עד ש פתאום מתחילות הסירנות לילל.

הוא קורא לעצמו את המתכון להכנת צלי בקר.

רעש נשמע מבחוץ, מחדר המדרגות. קולות דחופים בהולים - אנשים מסייעים למישהו שהתעלף. מפתח סובב בחור המנעול והאיש נעמד בשקט בצד. הדלת נפתחת ואל הבית מוכנסת אישה כבת חמישים נתמכת על ידי שני גברים ואישה. הה, כל כך מהר? הם מושיבים אותה מעולפת על הספה כשבעת ההמולה נכנס הביתה נער כבן שמונה עשרה-דבורה ושלושת ילדיה נכנסים מהלוויה - לכולם משקפי שמש, בגדיהם קרועים לאות אבל, ריקה ונחום תומכים בדבורה. בגדיהם רטובים, גשם יורד בחוץ. ניסים נכנס וסוגר את המטריה טוביה נסוג. הם מושיבים את דבורה על הספה והיא נאנחת. ריקה ניגשת ומובילה אותה למיטתה.

קריין - שבוע קודם לכן .

2.

שעת בוקר מוקדמת . דבורה ישינה במיטה . שלומי עומד למראשותיה, התרמיל על שכמו .

שלומי- אמא . אמא . אמא אני יוצא , אמא . אמא . אמא ביקשת שאני אעיר אותך לפני שאני יוצא , אמא .

דבורה- (מתעוררת) מי זה ...

שלומי- שלומי . אני הולך לצבא , ביקשת שאני אעיר אותך .

דבורה- למה אתה מעיר אותי .

שלומי- רצית להגיד לי שלום .

דבורה- שלום .

שלומי- זהו ?

דבורה- מה עוד אתה רוצה .

שלומי- כלום . (פונה לצאת . חוזר) אולי תקומי , תלווי אותי החוצה . גם אבא נוסע עוד מעט .

דבורה- שייסע ולא יחזור .

שלומי- מה אמרת ?

דבורה- מה ששמעת . שיסע ולא יחזור .

שלומי- הלואי .

דבורה- מה אמרת ?

שלומי- מה ששמעת .

דבורה- עכשיו תן לי לישון .

3.

שלומי יוצא מהחדר . טוביה אביו עטור תפילין ומכוסה טלית מחכה לו עם כוס קפה .

טוביה- תגמור את הקפה . קח, הכנתי לך סנדוויצ'ים . מי יודע כמה זמן עד שתאכל .

שלומי- תודה .

טוביה- נפרדת מאמא?

שלומי- היא לא רוצה לקום . (צפצוף אוטו מבחוץ) לא משנה , אני צריך לצאת .

טוביה- אני אלווה אותך .

שלומי- אבא ...

טוביה- כן .

שלומי- שב רגע . (טוביה מתיישב שלומי כורע ברך לידו) אבא תראה . אל תגיד כלום .

תראה , אם יום אחד תרצה לעזוב את הבית בלי שאף אחד ידע ולנסוע לאיזה מקום ולא

לחזור יותר אף פעם לבית הזה - שתדע שאני לא אכעס עליך . אני חושב שגם לא ריקה

ונחום ואף אחד .

טוביה- מה ?

שלומי- זה יכאב לי ואתה תחסר לי אבל אני לא אאשים אותך . אבא , אני צעיר , אני לא מבין

כלום אבל ממחר יתנו לי רובה ביד וישלחו אותי לשמור על המדינה אז מותר לי להגיד - מי

שמגרשים אותנו מהמיטה שלו לסלון , מי ששורדים לחייו , מי שמשפילים אותנו כמו שהשפילו

אותך כאן בבית -חייב ללכת . יש לו כל הזכות ללכת . אתה הדבר הכי חשוב לי בחיים אבל

אם אני אדע שאתה חי לך בשלוחה בין אנשים שאוהבים אותך ומעריכים אותך -אז אני מוכן

לוותר .

טוביה- שלומי , איך אתה מדבר על אמא שלך ,אתה יצאת מדעתך-

שלומי- אבא . זה מה שרציתי להגיד לך .זה כמו מתנה שאני נותן לך .

טוביה- (נבוך) תודה ...

שלומי- תודה .(קם) קיבינימאט , כל החיים אני מחכה ללכת לצבא ועכשיו במקום לשמוח אני

נחנק . יש לי הרגשה של סוף .

טוביה- זה לא סוף. אמרו עכשיו בחדשות שמעתי שהנשיא סאדאת אולי יבוא לארץ לעשות שלום. זאת התחלה של הרבה דברים יפים זה לא סוף. אם משהו היה צריך לקרות ביום שאתה הולך לצבא - זה הדבר הזה. אבל תשמור על עצמך. דוקא עכשיו תשמור על עצמך. (מתחבקים) ואני אשכח את מה שאמרת לי קודם.

4.

הפרידה משלומי בבוקר

קריין -

שש וחצי בבוקר יום ראשון. טוביה הגורני זה עתה נופף לשלום לבנו הצעיר שהלך והתרחק במכונית אל לישכת הגיוס. הם התחבקו קודם לכן וטוביה בכה. גם שלומי היה נרגש ועצבני - הוא עזב את אביו עם אמו לבד בבית. מסוכסכים, מנוכרים, ישנים בנפרד מזה מספר חדשים.

(אל דברי הקריין חודרים קטעים נרגשים מיומני החדשות המבשרים על בואו הצפוי של סאדאת לארץ. טוביה מסיר את התפילין והטלית יוצא וחוזר מיד עם מזודה שחורה ענקית)

הוא ניגש לטלפון ומתקשר אל הבת שלו, ריקה. להיפרד ממנה. הטלפון מצלצל.

שלומי חוצה את הבמה בריצה קלה עם תרמיל צבאי על הגב, לבוש עדיין בגדים אזרחיים.

אצל ניסים וריקה

ניסים באמצע הקפה של הבוקר . ניסים מרים את השפופרת .

ניסים-הלו

טוביה- ניסים

ניסים- כן, טוביה .

טוביה- אני נוסע ורציתי להיפרד.

ניסים- אתה רוצה את ריקה ?

טוביה- כן.

ניסים- היא... לא יכולה לדבר עכשיו .

טוביה- מה זאת אומרת .

ניסים- היא איננה ..היא יצאה . היא נותנת שיעור היום באוניברסיטה אחרת , אז היא יצאה

מוקדם .אני אגיד לה להתקשר .

טוביה- להתקשר לאן ? אני לא אהיה פה אני מסביר לך . אני לא אהיה כאן יותר .

ניסים- אז היא תתקשר אליך ל - לאן אתה נוסע בעצם ?

טוביה- לא משנה . תהיו בריאים . תמסור לה נשיקות ממני . וגם לך שיהיה לך בהצלחה עם

העסק הזה שאתה פותח, מה זה ?

ניסים- בוטיק , אופנה , בגדי נשים . משהו כזה .

טוביה- משהו כזה . אתה בחור טוב ניסים . תשמור על ריקה שלי . להתראות . (סוגרים.

ניסים תמה על השיחה המוזרה . הדלת בביתו נפתחת וריקה אשתו נכנסת הביתה .

ניסים- איפה היית כל הלילה -

ריקה- אל תדבר , אל תשאל שאלות , אל תטיף לי מוסר ואל תבלבל את המוח . כואב לי

הראש , אני עייפה , אני מלוכלכת ואני מלאה רגשות אשמה .

אני רוצה להתקלח , לשתות קפה וללכת לישון .בוקר טוב .

ניסים- בוקר טוב . (ריקה לוקחת את הקפה שלו ולוגמת) ריח נהדר הבאת הביתה . של
זונה .

אבא שלך התקשר להיפרד ממך . נשמע מאד מוזר .

ריקה- אני צריכה להיות באוניברסיטה בצהרים . תעיר אותי . (מוציאה קופסת סיגריות

מכיסו של ניסים) זאת האחרונה . (מדליקה אותה)

ניסים- אני יוצא לחנות .

ריקה- אז בטלפון .(היא מתחילה לצאת ואז מסתובבת ומביטה בבעלה) אני מצטערת

שאני לא עוזרת לך בפתיחה של החנות , של הבוטיק שלך . אין לי תירוצים . לא רציתי

לבוא וזהו .

ניסים- זה בסדר .אני יודע שזה למטה מכבודך . אין לי טענות . המשפחה שלי שאלו עליך

אבל לא יותר מדי . ידעו שאין לי תשובות .מצידו תבואי הערב לפתיחה בשמונה וזהו . תעמדי

תחייכי תשתי יין . את אוהבת יין .

ריקה- אני לא באה .

ניסים- מה זאת אומרת ? זה גם שלך החנות -

ריקה- לא באה וזהו . לא באה - לא עומדת לא מחייכת לאחים שלך , למחומצנות , לשמנות

מבת ים , לכל התורכים , לשפמים , ספקים, תופרות , קליינטיות - לא באה . נקודה . אני

עסוקה הערב .

ניסים- כמו אתמול בערב .

ריקה- כמו אתמול ,ושלשום והיום ומחר .לא טוב לך - ניפרד . אני סוחבת אותך איתי ?

לשיעורים להרצאות , לדיונים , סימפוזיונים , לסיפריה , השתלמויות - אתה בא איתי ? לא . אז

גם אני לא .

ניסים- אני לא בא איתך כי את מתביישת בי . ואני רוצה שתבואי כדי להתגאות בכך . זה

ההבדל .

ריקה- אוי , אל תהיה קטנוני . אני הולכת לישון .

ניסים- (מנפץ את ספל הקפה שבידו) הערב בשמונה את בחנות , לבושה יפה , מאופרת , מחייכת , לא שתויה , לא שיכורה , לא מתחכמת אחרי שהיית במספרה ועשית תסרוקת -אם לא , תחפשי לך בית אחר . אני לא מקבל ממך אהבה , לא ילדים , לא נוגע בכך לא שוכב איתך - לא צריך, התיאשתי . אבל כבוד את תתני . אם לא לכי קיבינימאט . ריקה- פפ0000. איזה גבר . עכשיו תגיד את זה בתורכית .

ניסים- שמונה! בערב! (יוצא טורק הדלת)

טוביה אורז (2)

חדר השינה המשותף לשעבר, לו ולאשתו, חשוך לגמרי כשטוביה נכנס לארוז את מזוודותיו. הוא ניגש לחלון ופותח את התריס מתעלם מנהמת הזעם של דבורה אשתו. הוא מטיל את המזודה השחורה על המיטה ופותח את הרוכסן ברעש גדול. דבורה מעולם לא קמה מהמיטה לפני עשר. ועכשיו היתה השעה בקושי שבע.

דבורה- מה קרה לך באמצע הלילה ?

טוביה- אני מצטער. אני צריך לארוז.

דבורה- שלומי נסע כבר ?

טוביה- כן.

דבורה- אז תעשה לי קפה.

טוביה- בסדר. עוד רגע.

דבורה- הוא נסע בלי להגיד שלום

טוביה- הוא אמר שלום לא היה מי שיענה לו.

דבורה- איך נתת לו לצאת בלי להגיד לי שלום ?

טוביה- הוא דוקא התקשר ללישכת גיוס לשאול אם אפשר לדחות לו את הגיוס עד שתסכימי

להתעורר אבל הם התעקשו שהוא יבוא בזמן. החוצפה שלך לפעמים ... הוא הולך היום

לשלוש שנים לא יכולת להתעורר להכין לו סנדביץ' לתת לו נשיקה איזה בן אדם את ?

דבורה- למה אתה לא הולך לאיזה שלוש שנים ולא חוזר ? שלושים שנה. שלוש מאות שנה,

ליומיים - למה ?

טוביה- אני נוסע.

הוא ממלא את המזודה תחתונים גרביים, כפכפים חולצות שבת מכנסי שבת חליפה -

דבורה- לפי כמויות הבגדים שאתה לוקח אתה באמת לא חוזר.

טוביה-תתעסקי בענייך .

דבורה- (קמה) אתה חוזר לברית ?

טוביה-איזה ברית ?

דבורה-של הנכד שלך . הבן הבכור של הבן הבכור שלך נחום .

טוביה- מנין לך שזה ברית ? היא עוד לא ילדה טובה"ה , מנין לך שזה ברית -

דבורה- גם לזה אתה כבר מומחה ? זה הריון של ברית . נשאר לה פרצוף של עגלה קטנה

עם עיניים כחולות ופנים נקיות של תינוק .

טוביה- אז כשתהיה ברית תודיעו לי ואני אחזור .

דבורה- אני רוצה קפה .

טוביה- חכי רגע .

דבורה- עלוב נפש אחד .

טוביה- מה עכשיו ?

דבורה- לא משנה כמה שיירקו לך בפנים אתה תמיד תזחל על ארבע - אתה לא יודע שהיא

נותנת לאבא שלה להיות סנדק ? אתה לא יודע שהיא הולכת לקרוא לילד בשמו של האבא

של האבא שלה ? אבל אתה תבוא לברית ותעמוד שם כמו עני בפתח בזמן שנחום...אל

תיתמם ! עד שתזוז האבא שלה יבטיח לממן את הברית - מילה ויקנה את הבן שלך בכמה

לירות .

טוביה- וכל זה עוד לפני הקפה

דבורה- לא, אני אחכה לקפה שלך עם הברית . למה נחום לא קורא לילד שלו על שם אבא

שלך ? על שם אבא שלי ? למה אבא של אמא שלה , של הבהמה הקטנה ?

טוביה- תגידי לי, את נורמאלית? - הרי לנחום שלנו בעצמו קוראים על שם אבא שלך איך

הוא יכול לקרוא לבן שלו גם על שם אבא שלך ?! נחום בן נחום הנכד של נחום??

דבורה- ומה עם אבא שלך ?

טוביה- שלומי קרוי על שם אבא שלי ! אולי תחזרי עוד קצת לישון עד שכל השכל שלך

יתעורר .

(קמה מהמיטה ויוצאת לשירותים . טוביה מחכה שתיעלם ואז פותח מהר את דלת הארון
ודוחף למזודה השניה סוודרים ,ז'אקטים ,מעיל חורף גדול ונעליים . סוגר מהר)

שלומי במדים חדשים ונעליים גבוהות ,סוחר קיטבג ענק לאורך הבמה

.7

הבית של טובהלה ונחום

טובהלה אשתו של נחום , צעירה מאד ובהריון מתקדם .

טובהלה- נחום, זה מתחיל, נחום (נחום נכנס - הוא קצין בצבא קבע, מחזיק שני ספלי קפה

(ביד)

נחום- רוצה קפה ?

טובהלה- אסור לי קפה . יש לי בחילה מקפה . תזמין מונית . נחום, תזמין מונית , זה מתחיל
אני מרגישה את זה .

נחום- עוד פעם את מרגישה את זה . עוד פעם ניסע לבית יולדות . עוד פעם יחזירו אותנו .
יש עוד כמה ימים - אל תהיי היסטורית .

טובהלה- אתה ילדת פעם ? היית פעם בהריון ? איזה חוצפה יש לך - אני אומרת לך שאני
מרגישה את זה -אז תזמין מונית ואל תתוכח איתי . אי...אי.. נחום, אני לא צוחקת איתך .

נחום- (ניגש לטלפון) אמא שלך אמרה שהיא תהיה פה , איפה היא ? למה היא לא פה
כשצריך אותה ?

טובהלה- נחום , מהר !

נחום- בסדר, זה מצלצל, רגע .

חזרה לטובהלה ודבורה (6)

דבורה- (חוזרת לחדר) טוביה ,

טובהלה- מה ?

דבורה- אתה לא צריך כל כך הרבה דברים לשבועיים . תפתח ואני אגיד לך מה לקחת .

טובהלה- זה לא בגדים זה ספרים . לקחתי ספרים . יש לי עבודות להכין .

דבורה- איך תסחוב את זה אתה תקבל קילה -

טוביה- זה המונית סוחבת –המונית תקבל קילה . אז את לא באה לברית... אני מתכוון -אם

תהיה ברית ?

דבורה- לא.

טוביה - למה לא

דבורה- כי בדיוק באותו יום יהיו לי בעיות עם הלב . בדיוק באותו יום אני אהיה בטיפול נמרץ

. תשאיר לי מספר טלפון של הבית הבראה שאפשר יהיה למצוא אותך . להודיע לך .

המונית מצפצפת מבחוץ .

חזרה לנחום וטובהלה (7)

טובהלה (מחכה ליד הדלת) - כפכפים, מברשת שיניים , ספר , לבנים , - תבדוק שיש הכל .

נחום- יש הכל . המונית למטה ,בואי נרד .

טובהלה- רגע .

נחום- מה עכשיו ?

טובהלה- אני פוחדת . תחבק אותי . אני בהיסטריה נחום , תחבק אותי .

נחום- הנה (מחבק אותה) המונית תברח לנו -

טובהלה- אתה לא אוהב אותי . אני מרגישה את זה . אתה חושב שאתה אוהב אותי אבל

אתה לא . אתה שונא אותי שאני שמנה ושאני מנג'זת לך .

נחום- לא כואב לך ? אמרת שזה התחיל , לא ? בואי ניסע .

טובהלה-אני לא באה עד שלא תגיד לי . אני אלד לך כאן .

נחום- אני אוהב אותך . אני אוהב אותך . אני אוהב אותך !

טובהלה- למה ? תפרט למה .

המונית מצפצפת , נחום מוציא אותה .

חזרה לדבורה וטוביה (6)

טוביה- אני צריך לצאת . בואי הנה . (הוא לובש את מעילו הגדול הכחול .)

דבורה- מה ?

טוביה- אני רוצה שנתפייס לפני שאני נוסע שלא תישארי ככה . אני מצטער על המריבות האלה בזמן האחרון . שלא ישנו ביחד . זה הבחינות הכניסו אותי למתח גדול . דבורה- עוד לא יצאת מהבית כבר אתה עושה במכנסיים ? אל תדאג . תחזור נמשיך לריב . טוביה- אני אוהב אותך . דבורה- לא מספיק בשביל לעשות לי קפה בבוקר . שלום . (יוצאת) הוא מוציא את המזודות . אחר כך ניכנס מהסס רגע ומשאיר מכתב במעטפה כחולה על הכר של דבורה . דבורה- עוד לא הלכת ? טוביה- (נבהל ולקח את המכתב) הלכתי . שלום . דבורה- אני שמעתי מה אמרת מקודם . בסדר . בתנאי אחד - אם זה יהיה בן , אני רוצה שתעשה הכל כדי שנחום יקרא לו על שמו של אהרון . טוביה- בשום אופן . דבורה- טוביה ,אני מזהירה אותך . טוביה- לא קוראים לילד על שם מי שתלה את עצמו . זאת בקשה של משוגעת . אני יודע טוב מאד עליך ועל אהרון . אני יודע הכל . אין לי שום טענות אליך . אבל אל תתחילי אפילו לנסות לגרום לזה . על גופתי המתה יקראו לנכד שלי על שמו של אהרון שלך . דבורה- אנחנו עוד נראה . המונית מצפצפת שוב . דבורה יוצאת . טוביה זורק את המכתב על הכרית ואז יוצא .

ושב נחום וטובהלה (7)

נחום וטובהלה חוזרים הביתה ,טובהלה נכנסת ראשונה צועדת קוממיות . נחום- עד כאן. פעם הבאה את נוסעת לבית יולדות על אופנים . מ"כ טירונים על אופנים נוסע פנימה כשאחריו מתרוצץ שלומי - במדים , חגור וכובע ב' - נשק אחוז בידיו המורמות .

שבת בצהריים בסלון של דבורה .

דבורה - אני לא אהיה שם אמרתי לאבא שלך. כשכל הקרקס יגמר אני אקח את הילד אלי - אבל לראות את ההורים שלה עם כל המשפחה הרקובה שלהם עם החניוקים מירושלים וצפת וטבריה "הישוב הישן" הרקוב אוכלים גפילטע פיש עם טחינה וקונים את הבן הבכור שלי עם הנכד שלי זה לא יקום . לא יקום אני אומרת לך . שיקראו לו לילד המסכן וולוולה , ברלה , שמערלה - אצלם בבית . אצלי- אני אקרא לו איך שאני רוצה . נחום עוד לא היגיע מבית כנסת ?

ריקה- עוד מעט .

דבורה- שנים אני מגדלת ילד ובסוף בא מישהו וקונה אותו . מזל שהוא לא נוצרי או מוסלמי האבא שלה . הרי בשביל האוטו העלוב שהוא קיבל לחתונה הוא היה מוכן אח שלך גם להחליף את הדת שלו לא רק למכור את ההורים שלו . ריבוננו של עולם , כמה הוא נלחם באבא , לא רצה ללכת לבית כנסת . פתאום . הבטיחו לו אוטו - נהיה צדיק רץ לבית כנסת . ואיזה אוטו- קקמייקה . כמה אבא היה צריך להתחנן אליו שישים כיפה פעם בשנה -מה את חושבת , אבא לא נעלב מזה ?

ריקה- ככה זה אמא . ככה חינכתם אותו - לעשות מה שאשתו אומרת . גם אבא לא מתנגד לך . אז גם נחום לא .

ניסים- (נכנס עם מגש כוסות תה וצלחת מלאה) דבורה , שמתי גם לך נענע , וזה בורקאס תורכי של אמא שלי .

דבורה- אל תשקר ניסים . אמא שלך מתה. כבר שנתיים היא לא עושה בורקאס . ניסים- זה המתכון שלה . עוד מתורכיה .

דבורה - כבוד גדול . נחום עוד לא בא . (הדלת נפתחת)

ניסים - הוא בא . יש כוס גם בשבילו .

נחום- (נכנס עם כיפה ותיק טלית, לבוש חגיגי) שבת שלום. יוצא מן הכלל - נולד לי בן עליתי לתורה בבית הכנסת והרגשתי כמו יתום. אבא שלי בבית הבראה אמא שלי משתזפת בבית עם אחותי וגיסי. תודה רבה לכם.

ניסים- כמה סוכר, נחום

נחום- בלי. לא משנה. (לוקח בורקאס, ועוד אחד) טוב. הברית ביום רביעי בשתיים. אם זה נוח לכם.

ריקה- (קמה אליו מחבקת ומנשקת אותו.) מזל טוב.

נחום- מזל טוב. תבואו מוקדם אתם צריכים לקחת את התינוק מהחדר על הידיים למוהל. זה עוזר להביא ילדים אמרו לי.. לא יודע. ניסים-

ניסים- מה

נחום- כמה זמן אתם נשואים אתה וריקה.

ניסים- ארבע שנים.

ריקה- חמש.

דבורה- חמש וחצי

נחום- אז אם תבוא רגע הצידה אני אסביר לך מה עושים.

ניסים-. תיאוריה עברתי, אני יודע מה עושים.

נחום- אז בוא אני אסביר לך איך עושים.

ריקה- תרד ממנו.

נחום- מה קורה ריקה, לא בא לך איזה ילד, משהו,

ריקה- נחום, אל תגרור אותי לריב עכשיו.

נחום- למה ריב? ניסים, אולי השתלה? אתה יודע עושים השתלות עכשיו. ביצים של שור-

ניסים- שור? גדול עלי

דבורה- טלה -

ריקה- במה אתה מתפאר בדיוק, נחום?

נחום- בבן הבכור שלי, לא בסדר?

ניסים- זה זכותו, נולד לו בן בכור - שישמח, למה לא -

ריקה- אתה תשתוק אידיוט הוא מנסה ללעוג לך - אתה לא שם לב ?

ניסים- צוחקים , מה את מתנפחת ?

נחום- להיפך , ניסים , היא לא מתנפחת , זאת הבעיה . טוב - (מתחיל לצאת)

ריקה- עשית ילד !! נחום, עשית ילד !! הוא עשה ילד ! כל חתול עושה חמישה ילדים בשנה ,
זה לא חכמה כזאת גדולה . העכברים כאן בגינה - עשרים בשנה . לא שמעתי אותם מצייצים
כמוך על הילד האחד שלך .

נחום- את קוראת לילד שלי עכבר ? הילד שלי חתול ועכבר בעינייך ? ניסים , אני מפרק לך
אותה לחתיכות עכשיו .

ריקה- תפרק , פר הרבעה תפרק . אתה פר ואשתך פרה מטומטמת .

ניסים - די , ריקה ! שבי . שבי שם ! (בשקט לנחום) גם אתה לא בסדר , לא מדברים ככה .

נחום- לך לעזאזל , אימפוטנט . הנה גם הבורקאס שלך 'דחוף אותו לתחת . (מכניס אותו

לתה)

קח אותה לרופא את אשתך שיבדוק אולי היא בכלל גבר . פה ג'ורה של נהג משאית כבר יש
לה .

עכשיו תראי (פונה לאימו) את רוצה תבואי . אני לא הולך להתחנן לפניך . ילד ראשון האשה

מחליטה איך קוראים לו ומי הסנדק . האשה -לא האמא של הבעל . חוץ מזה שאבא שלה

משלם בשביל הברית . ובשביל אוטו חדש שיהיה עם מה להביא את הילד לאולם , ומקרר

חדש שהזמנתי שהאוכל לא יתקלקל חלילה במקרר הישן , וריהוט חדש לסלון ולחדר שינה

שמחר בבוקר מביאים לי הביתה , ותנור חימום הסקה מרכזית שלא יהיה קר לנכד -מאה

אלף תמורת השם שהייתי נותן לילד בחינם גם אם הוא לא היה מבקש . (מוציא סיגריה

מהכיס של ניסים ומדליק) אחרונה שלך . אז את רוצה כבוד ? - תקני אותו בכסף כי לי אין .

דבורה- אמרתי שקנו אותך בכסף , סמרטוט . אין לך כסף - אף אחד לא אמר לך להתחתן

בגיל כזה .

ריקה- וכבה את הסיגריה לפני שהחותן שלך ישמע על זה ולא ישלם את כל מה שקנית
(**יוצאת**).

נחום- (**זורק את הסיגריה ורוצה לכבות אותה**) לכי לעזאזל את והחותן שלי . זה בסדר .

ממילא רק אבא חשוב לי שיבוא . (**מרים את הסיגריה . יוצא**)

ניסים- (**אוסף את כוסות התה למגש**) הבן אדם נולד לו בן בכור מה עשיתם לו שתיכן .

דבורה- אתה יותר טוב תדאג שאשתך לא מחסלת עכשיו עוד בקבוק בשירותים .

ניסים- דבורה , שלא תדברי על ריקה ככה .

דבורה- בסדר , אני אבקש ממך רשות לפני שאני מדברת על הבת שלי .

נחום- (**חוזר פתאום . לניסים**) ניסים , אני פתאום הבנתי - לא גילו לך - בתחת זה רק בנות .

אם אתה רוצה בנים - זה מקדימה . טוב ? תגיד לריקה . (**נעלם . ניסים המום מבויש יוצא**

אחריו)

דבורה- בלילה חלמתי דבר משונה -

9.

בבוטיק של ניסים

(**הסצינה מתחלפת - דבורה עכשיו בתא הלבשה של חנות בגדים**) ראיתי את טוביה עומד

בתחנת משטרה ואומר לשוטר היומנאי דברים רעים עלי והוא רושם ואני פוחדת שהשוטרים

יענישו אותי על מה שעשיתי ובצד יש המזודה הגדולה שיש לנו עוד מחוץ לארץ שאבא לקח

איתו לבית הבראה -

ריקה נכנסת לבושה שמלה חדשה מפוארת ועוד שתי שמלות על קולב . הן בחנות

הבגדים של ניסים , מודדות שמלות לברית .

ריקה- אם אני לוקחת את זאת - תמדדי את את זאת שלא נהיה באותו צבע . ניסים אומר

שזה מאד יקר .

דבורה- והמזודה פתוחה וכל הבגדים המפוזרים והארנק ריק ואני יודעת שהוא מתלונן שגנבו

לו את האלבום תמונות הגדול שלנו עם הצילומים שלנו מאז חוץ לארץ - ואז על הקיר

מאחורי השוטר אני רואה פתאום את המפה . תלויה על הקיר, פתוחה -

ריקה- איזה מפה-

דבורה- המפה נו , שאבא לקח מהגרמנים ימח שמם, לפני שלושים וכמה שנה . המפה

הנאצית הנדירה שאמרנו תמיד - זאת הירושה שלכם, תלויה אצל השוטר הזה על הקיר -

ריקה- מה הירושה שלנו עושה אצל השוטר על הקיר ?

דבורה- בדיוק. ופתאום אני שומעת את אבא שואל את השוטר - תגיד לי - אם תינוק חולה

ומת לפני הברית -יושבים עליו "שבעה" או לא ? והוא מתעקש -אם תינוק חולה ומת לפני

הברית , אם תינוק חולה ומת לפני הברית- ואני חושבת לעצמי-טוביה, זה שוטר , זה לא רב

,מה אתה שואל אותו ?

ריקה- תמדדי -

דבורה- אני לא מודדת כלום ולא לוקחת כלום . אני לא באה לברית .

והבוקר אני מתעוררת ואני רוצה לפתוח את הכספת איפה שהמפה שמורה כל השנים ואין

מפתח .למה הוא לקח איתו את המפתח של הכספת ? מה את צוחקת , טיפשה ?

ריקה- כי זה מצחיק איך כל הפחדים יצאו לך בחלום- הלידה והברית ואבא ומה יהיה עכשיו-

בן אדם חולם עשרים חלומות בלילה -

דבורה- לא אני . אני לא חולמת אף פעם .

ריקה - אמא, מה יש לך היום ?

דבורה- פחד . רק פחד ממה שיהיה עכשיו . מה ?

ריקה- אף פעם לא דיברת איתי ככה .

דבורה- אנשים עושים ילדים כדי לא להישאר לבד אחד עם השני . עכשיו אתם לא בבית ,

ושלומי בצבא ושוב פעם אחרי שלושים שנה אני איתו לבד .דוקא בגדים יפים הוא מביא ,

הבעל שלך . דוקא יש לו טעם . אוי ואבוי ...

ריקה- מה עכשיו ?

דבורה- כמה היום לחודש ?

ריקה- העשרים ושמונה .

דבורה- זה היומולדת של שלומי . עוד פעם שכחנו .

10.

טוראי שלומי חוגג יומולדת

המ"כ על האופניים ושלומי מקיף אותו בריצה ובשירה. המ"כ שולט באמצעות צפצפת

אופנים .

מ"כ- תשאיר ניצרה פתוחה- נביא לאחותך

שלומי- תשאיר ניצרה פתוחה- נביא לאחותך .

מ"כ- רק מטומטם מפקיר חיי אדם

שלומי – רק מטומטם מפקיר חיי אדם

מ"כ- על נשק לא נצור – חוטפים את הזמבור

שלומי- על נשק לא נצור – חוטפים את הזמבור

מ"כ- רד לשכיבות שמיכה , מה זה "פיקוח נפש דוחה שבת" - ידוע לך הגורני ?

שלומי- שמותר לחלל שבת כדי להציל ...

מ"כ-לא מטומטם – זה שאם יש מטומטם כמוך שמשאיר ניצרה פתוחה בנשק שלו, ומסכן את

הנפש של החברים שלו –הוא לא יוצא שבת כל הטירונות – זה "פיקוח נפש – דוחה שבת" !

קום !

שלומי- כן המפקד

מ"כ- על התחת שב . ממשיך לחייך, הגורני

שלומי- כן המפקד

מ"כ- יפה, במקום רוץ במקום רוץ - אתה מאד עליז היום הגורני

שלומי - כן המפקד

מ"כ- משהו מיוחד או הטימטום הרגיל הגורני

שלומי- מיוחד המפקד יש לי יומולדת המפקד

מ"כ- יש'ך יומולדת איזה יופי לנו, לאחור קפוץ, בן כמה הגורני? לאחור קפוץ!

שלומי- שמונה עשרה המפקד, בגימטריא חי, המפקד

מ"כ- חי, איזה יופי לנו, תמשיך להקיף, כמעט הרגת את החברים שלך ואתה חי- ועוד

בגימטריא. למה עצרת? רוץ אחרי -

11.

ההודעה -

צילצול טלפון אצל ניסים בבוטיק .

ניסים- כן. יס, יס, (ריקה ודבורה חולפות על פניו בדרכן החוצה עם שקיות ניילון מלאות)

איי אם דה הסבנד אוף ריקה. נו, דיס איס נוט דה ניים. איט ווס ביפור. יס ביפור דה חתונה

גורני, יס. או.קיי.- אי אם דה הסבנד אוף ריקה גורני. מי ניים איז ניסים אשכנזי מה? וואט

? וואט? ג'אסט א מיניט. היא הרגע היתה פה. שי איז וויז הר מאזר. אי גיו יו דה נמבר.

מה? (מתישב המום) גיוו מי דה נמבר. פליז, גיוו יור נמבר. איי רייט, יס. או קיי או קיי.

ממשיכים לחגוג (10)

מ"כ - חדל. עבור לריצה במקום - במקום רוץ. נעשה לך יום הולדת שלא

תשכח בחיים. אני אהיה הקוסם- אני אעשה ככה - (מקיש אצבעות) ותוך דקה יתחילו

להתעופף פה כל מיני דברים. דקה - היית באוהל הבאת את המיטה את כל מה שעל

המיטה את הנשק, חגור, קובע פלדה, את הפק"ל את התד"ל את הקיטבג את המיזרון את

כל מה שמסביב למיטה מתחת למיזרון חבילות, ממתקים נעליים רזרביות, מחסניות הכל

בכל מכל כל - זוז! חמש דקות - זוז! ואתם כולכם שרים לו היום יומולדת - קדימה (שלומי

רץ)

נחום וניסים בטלפון (11)

נחום- רגע ניסים , לאט , מי התקשר ?

ניסים- מאנגליה . אמר לי אינגלנד .

נחום- ומה הם רצו ?

ניסים- אני לא מדבר אנגלית . לא הבנתי . בדיוק אמא שלך וריקה היו פה - הייתי מבולבל

נחום- אז מה אתה רוצה ממני ניסים

ניסים- נחום . זה משהו בקשר לאבא שלך . אני לא יודע . אמר לי דד . לא יודע אם זה דד

אבא או דד מת . אני משהו כן הבנתי אני חושב שקרה משהו . משהו לא טוב.

נחום- תדבר ברור חתיכת דפוק-מה לא טוב ?

ניסים- לא יודע . אתה רוצה את המספר טלפון ?

נחום- כן , מטומטם , אני רוצה את מספר הטלפון .

ממשיכים לחגוג (10)

מ"כ - סתום פיות . הלילה -עשר אפס אפס , כולם על מגרש המסדרים לת"ס תס"ח עד אור

הבוקר . מי שואל - "למה המפקד?"

שלומי- (מגיע עם החפצים) למה המפקד?

מ"כ - שאלה טובה הגורני . עוד יומיים , סאדאת מגיע . אם הוא מגיע . סאדאת בשטח- כולם

במתח . החיילים האמיתיים יהיו בכוננות בגבולות שהמצרים לא יתחכמו והחיילי צעצוע שזה

אתם -יעמדו במסדר כבוד . ברור? ברור.(שלומי מגיע שוב) הגורני למה אתה מחייך ?

שלומי-אחרית הימים המפקד ביאת המשיח , המפקד ! עוד משהו המפקד ? זה היום ש'ך

המפקד -מה שתגיד המפקד

מ"כ - כל הכבוד ,אז הלילה אחרי הת"ס מסדר נוסף גילוח ציחצוח נשק שמיכות מקופלות

ומהיום עד שסאדאת מגיע -אתה חניך תורן ואם סאדאת לא מגיע - אתה חניך תורן עד ש-

שלומי- עד שמשיח צדקנו יגיע .

מ"כ- בדיוק . אתה דתי הגורני ?

שלומי- מסורתי, המפקד –

מ"כ- יופי , עלה על החבית ותן לנו את ההפטרה מהברמצוה , קדימה- (שלומי עולה) מתנה

יפה לבר מצוה ? תתחיל –

שלומי- "...ויקרבו ימי דוד למות, ויצו את שלמה בנו לאמר- אנכי הולך בדרך כל הארץ וחזקת

והיית לאיש . ושמרת את משמרת אדוני אלוהיך ללכת בדרכיו ולשמור חוקותיו מצוותיו

ומשפטיו ..."

ניסים מקבל עוד טלפון . (11)

ניסים- הלו . כן . לא, אני בעלה . של ריקה. לא גורני זה השם מלפני החתונה . מה איכפת לך

בן כמה אני . שלושים וחמש . מה ? אתה השתגעת ? הבן אדם בבית הבראה בצפון . היום

חוזר הביתה לברית של הנכד שלו מה אתה מבלבל לי ...קודם מתקשר האנגלי הזה עכשיו

אתה ... זה טעות . אדוני זה טעות הבן אדם בצפון . כן. מטר שמונים , עיניים כחולות . כן .

כן. כן. כן. כן. (מתישב עם השפופרת שמוטה) אוי ואבוי לי מה אני אעשה עכשיו .

מזמרת הארץ (10)

מ"כ- יופי . ועכשיו ההפטרה מהבר מצוה שלי -

למה יש לזין כובע למה יש לקוס זקן

למה יש לה שד נפוח וגם צ'ופצ'יק אדמדם

כשהאוניה צופרת -טו טו זה סימן שמפליגים

כשהבטן מתנפחת - זה סימן שמזדיינים

בתחת .למה יש לזין ...

מ"כ- יפה פלוגה דלת - ועכשיו לכבוד היומולדת של הגורני אתם צריכים להרים אותו תשע

עשרה פעם . אבל אתם עייפים אז אני ארים אותך לבד - מוכנים הגורני ?

שלומי- מוכנים המפקד

מ"כ- נשברים הגורני ?

שלומי- בחיים לא , המפקד !

מ"כ- מתוק , ככה אני אוהב אותך - קח את החבית . גלגל אותה הנה , תפוס בשתי ידיים -
נשק עליך . נשק עליך ! והופ- הרם . שתי ידיים מתוחות , חבית באויר - תמשיך להקיף . זהו
ככה תישאר . אל תפסיק לחייך . תמשיך להקיף . איך אני בשבילך ?
שלומי- המפקד כמו אבא המפקד !

12.

התור של ריקה

טלפון מצלצל . ריקה נכנסת מתנשפת הביתה עם שקיות הניילון שבתוכן השמלות שקנו
 , היא ממהרת לטלפון .

ריקה- אני עונה - . הלו . כן . למה זה חשוב לך . משטרה ? עשרים ותשע . אני הבת שלו .
...מה ? איפה ? לא , זה לא יכול להיות כי הוא בבית הבראה בצפון אנחנו מחכים לו הוא

צריך זאת טעות אדוני . (הדלת נפתחת ודבורה נכנסת)

דבורה- עוד פעם לא פינו את הזבל הבוקר ...מה קרה לך ?

ריקה- מה ? כלום . בטלפון , משהו .

דבורה- הבעל שלך ?

ריקה- לא .

דבורה- אני יוצאת למכולת . אם אבא יבוא בינתיים שלא ילך , אני צריכה לדבר איתו .

(יוצאת)

ריקה- הלו ? הלו ?

טלפון מצלצל אצל נחום

ריקה- נחום .

נחום - ריקה .

ריקה - מה הם אמרו לך .

נחום- ריקה אבא מת . ריקה אין לנו אבא ריקה .

ריקה- אבל זה לא הוא .

נחום- זה הוא ריקה אבא מת אני דברתי עכשיו עם לונדון . אבא מת .

ריקה- זה לא נכון . נחום זה לא נכון ! אבא לא בלונדון

נחום- ריקה אני לא יודע איפה הוא אבל עכשיו הוא בלונדון, מת . הם נתנו לי את התיאור

המדויק . איך הם ידעו להתקשר אלי . הם התקשרו גם לניסים אבל הוא לא הבין מה הם

רוצים .

ריקה- מה אני אעשה . אני צריכה לספר לאימא .

נחום- אל תספרי לה .

ריקה- איך .

נחום- אני לא יודע ריקה אל תספרי לה על לונדון, תגידי בארץ-שהוא קיבל התקפה

בארץ , אני אבוא עוד מעט . אני צריך להוציא את טובה"ה מבית חולים עם התינוק . מה אני

יעשה ? מה אני אעשה ?

(דבורה נכנסת, ריקה סוגרת את הטלפון מהר)

ריקה- אמא ...

דבורה- מה קרה לך ? זה נחום ! מה קרה לילד ?

ריקה- אין לנו אבא . אין לנו אבא , אמא

דבורה- משוגעת, מה זה אין לנו אבא, מטורפת

ריקה- אבא מת . אבא מת !!

דבורה- מטורפת אחת

ריקה- הודיעו לי - הוא מת , אמא הוא מת הודיעו מהמשטרה הוא מת בבית הבראה אבא מת

דבורה- איך הוא מת פתאום ?

ריקה- אני לא יודעת זה מה שהם הודיעו לי . צריך לבוא לזהות . אמא ... (מתחבקות)

שלומי מנחית את החבית בחבטה ארצה .

מ"כ- תרים ! (שלומי מרים . צבי פרל אביה של טובה'לה חוצה את הבמה עם זר פרחים

וסל גדול)

צבי- טובה'לה ... טובה'לה ... או , הנה את - (יוצא)

.13

המתעלפת

נחום נכנס הביתה .

ריקה- תיכנס מהר לאמא

נחום- מה קרה

ריקה- היא מתעלפת אני לא יודעת היא לא נושמת

נחום- מה קרה לך

דבורה - אין לי אויר ...לוחץ לי כאן .

ריקה- בלב

דבורה- אני לא יודעת ..אין לי אויר .

נחום- תרימי אותה , בואי תתרוממי

ריקה- לקרוא לרופא ?

נחום- אני לא יודע ..את רוצה לבית חולים ?

ריקה- ..אתה צריך ללכת לזהות את אבא .

נחום- אני אלך אחר כך . תעזרי לי איתה . תמלאי תיק , נו קדימה לפני שתתיתמי עוד פעם

היום , בואי , תעזרי לי ריקה

ריקה- תשמע , אין לה כלום . זה הצגות . אנחנו סתם נוסעים . הלב הלב חדר מיון –בחתונה

שלי היא לא באה - הלב הלב . באירוסין שלך עם טובה'לה- הלב הלב . בחתונה שלך עם

טובה'לה - הלב הלב זאב זאב .

נחום- אז מה עכשיו – היא לא רוצה לבוא ללויה של אבא ? אין מה לעשות - אני צריך ללכת

לדאוג שיביאו את אבא שלי הביתה לארץ יש לי תינוק בן יומיים בבית התייתמתי והיא מוצאת

זמן למשחקים שלה ואי אפשר להגיד לה כלום כי אולי זה רציני . .

ריקה- אתה בא ?

נחום- אני בא . תיכנסו לאוטו .

.14

סוחר הנרות בא לנחם .

בית חולים ליולדות . ליד מיטתה של טובה'לה אביה - צבי פרל .

צבי פרל - אבל זה מצוה , מה זאת אומרת טובה'לה ? באנו מצפת לנחם אבלים אולי חסר

להם משהו , מי מטפל שם עכשיו בעינינים בסידורים במה שצריך , נחום? נחום זה

היתום, טובה'לה , הוא צריך להיות עם אמא שלו . לא טובה'לה ? טובה'לה אני הבאתי ארגז

נרות נשמה של עשרים וארבע שעות שאני צריך להביא להם שיהיה כבר לכל השבעה

והשלושים . הנה , זה נרות הכי טובים לאקספורט . ואמא שלחה לך אוכל מה שהיא

הספיקה , היא לא הספיקה הרבה אבל נישאר משבת קצת חמין ובורקאס וחתיכה עוף ,

תוציאי לך טובה'לה ותאכלי .

טובה'לה- אבא , פעם אחרונה - תפסיק או שאני קוראת לאחות להוציא אותך מפה .

צבי- טובהלה , תתני לאבא לטפל בעינינים , את יש לך ילד לדאוג לו . אני נכנס לאוטו ונוסע לשם.

טובה- אתם לא נוסע לשום מקום ! מה באת ? להרגיז אותי ? אתה לא יכול ללכת לשם צבי - די , נו , הנה סתם הרגזתי אותך . (שותק רגע) בסדר , רק תסבירי לי למה לא ? טובה- בגלל אמא של נחום .

צבי- אבל זה בגלל אמא של נחום אני רוצה ללכת לשם , צריך לנחם אותה , טובהלה . לא , טובהלה?

טובה- עכשיו תקשיב טוב מה אני מדברת אליך- אמא של נחום חולת לב . בעלה נפטר היום בבוקר . אם יש דבר בעולם שהיא לא רוצה לראות מול העיניים זה אותך -ברור לך ? צבי- למה? תפרטי למה ?

טובה- כי היא שונאת אתכם , זה למה .

צבי- מה עשיתי לה , טובהלה ? מה אמא עשתה לה , טובהלה אני שואל את עצמי - צבי , מה עשית לאמא של נחום ?

טובה- אתה חי . זה מה שעשית לה . אתה חי ובעלה מת . בשביל זה באת ? להוציא אותי מהדעת ? אתה רוצה לעשות משהו - קח את הבקבוק ולך להאכיל את הילד . עכשיו . תגיד לאחות שתתן לך להאכיל את הילד .

צבי- מה זה טובהלה אמרת שאת מניקה , לא ?

טובה- נפסק לי החלב . בבוקר . לך ותאכיל אותו . הוא רעב , לך !

צבי- אני עוד לא מבין מה לא בסדר בזה שאני חי ולמה אסור לי ללכת . הרי בטח יש שם עוד אנשים חיים , טובה'לה , את סתם היסטורית אני חושב . מזל שאמא לא שומעת אותך .

טובהלה- אבא , אמא של נחום מתעבת אותך . ואת הכסף שלך ואת הנרות שלך ואת הנשמה שלך . והיא שונאת אותי כי בגללי הוא התחתן איתי ובגלל שהבטחת לו אוטו הוא לא התחרט . היא שונאת אותי כי בגללי הוא הפסיק ללמוד ובגללי הוא צריך לפרנס משפחה כי אני

תפסתי אותו בכוח היא אומרת והכרתי אותו להתחתן איתי ואתם עשיתם לו מלכודת עם הדירה ועם הכסף והאוטו . היא שונאת את האוטו הגדול שלך ואת הקופסאות פלסטיק עם

האוכל שהיא מוצאת בבית אחרי שאתם נוסעים . היא אף פעם לא עולה אלי בלי להתקשר קודם וגם כשהיא באה היא קודם צועקת מלמטה לראות אם אתם לא בבית במקרה ובטלפון היא לא אומרת הלו -רק שקט כזה ,עד שאני עונה או נחום, שחלילה היא לא תדבר איתכם . וזה לא ענינכם . זה עניני . רק עניני לא ענינכם . אבל עכשיו טוביה מת ואתם רוצים ללכת לנחם אותה . מתחשק לכם לנחם אותה . היא תמות אם היא תראה אותך מול העינים אבל אתה מת לנחם אותה ועכשיו טוביה שהיה היחיד שאהבתי במשפחה הזאת , עכשיו הוא פתאום מת ואני לא יכולה לבכות עליו בשקט כי אתם כל הזמן רוצים ללכת לנחם שם. אתם כל הזמן רוצים ללכת לנחם עם הנרות שלכם .

צבי- מתי הברית ?

טובהלה- ביום רביעי . תגיד מילה אחת על מי יהיה הסנדק ואיך יראו לילד ואני זורקת אותך מהחלון . רק שתדע .

צבי- מה את השתגעת ? אף אחד לא מדבר על סנדק עכשיו . יש זמן עם זה . ..אף פעם את לא אמרת מילה על זה , טובה'לה . אני הייתי משהו לא בסדר עם נחום - אני מאד אהבתי את טוביה ..מאיפה פתאום כל השונאת אותך הזה היגיע פתאום ? טובהלה , טובהלה , למה את בוכה ? טובהלה !

.15

נחום מודיע על הלוייה

נחום (בטלפון)-

דוד יצחק , שלום זה נחום הגורני מדבר .

בסדר . תשמע ,אני מצלצל כי ...

לא , לא בגלל שהמשיח היגיע ...

דוד יצחקדוד יצחק ... כן קשה להאמין

אני לא יודע אם יהיה שלום . לא לא יודעים עוד .דוד יצחק אני מתקשר כי אבא ...נפטר .

לא אני לא יודע מתי המטוס שלו נוחת . דוד יצחק ...אבא נפטר .

אין לו מה להגיד על זה כי הוא ..

טוב לא חשוב . (סוגר . מחייג)

שלום ,מדבר הבן של טוביה גורני רציתי להודיע לכם

אתה מוכן להקשיב לי רגע .(מחזיק את השפופרת באויר) ...כן אני כאן ...יכול להיות שהם

ירצו את סיני . אי אפשר לדעת

רציתי להודיע לכםקשה להאמין נכון .

מה ? לא אבא איננו . איננו .

הוא לא יבוא . כן . אתם יכולים לשלוח לקחת את המערכת שעות ואת הציונים וגם את

הדו"חות למשרד החינוך .

הוא לא יביא אותם בעצמו כי ... לא . כי הוא נפטר . מה ששמעת .

(לעצמו)אף אחד לא רוצה להקשיב לי .

מחייג -

דודה יהודית ? זה נחום הבן של דבורה .

אמא בסדר .

לא היא לא בסדר .

זה לא הצגות .

דודה יהודית אבא נפטר .

אבא . אבא . אבא נפטר .

את לא מבינה עברית - אני אומר לך שאבא נפטר .

אז תשימי כבר את המכשיר המזוין שלך .

או ,עכשיו בסדר? יופי . נחום , הבן של דבורה .

הלוייה מחר בארבע . של מי - של אבא . לאבא יש לוייה מחר בארבע . שלו. פרטית . אבא
מת הבוקר בהימה מטומטמת .

הטלפון מצלצל

הלו

לא אתה לא יכול לדבר איתו .

אני מבין שאתה מבית הספר המקיף מכס ורוזלינד פישר . בכל זאת אתה לא יכול לדבר
איתו .

כי הוא מת, זה למה .

(לריקה) אנשים השתגעו . אנשים בהיסטריה מהסאדאת הזה .

ריקה- אתה רוצה שאני אתקשר .

נחום- לא יודע - כולם באופוריה שהמשיח בא אבל מתים מפחד . אנחנו לא בראש שלהם עם

אבא

(מחייג)

שלום זה נחום גורני

אני מצלצל להודיע בצער שאבי נפטר הבוקר .

גורני טוביה גורני .

אני מצטער . איזה מספר זה ? אז כנראה טעיתי .

בן שישים . אף פעם לא היה חולה . קצת אולקוס .

לא יודעים - אולי התקף לב אולי שבץ במוח .

הוא סבל הרבה בחיים אבל לא במות . כן זה היה קל .

אני מודה לך .

למה - את רוצה לבוא ? בחולון בארבע . לא, לי קוראים נחום לאבי קוראים טוביה .

(סוגר)

נחום- אני לא רוצה לנסוע לבד לזהוי .

ריקה- אז ניסים יבוא איתך .

נחום- אני לא רוצה להסתכל ריקה . הם אמרו שהוא נפל מהמרפסת . (מליט פניו בידיו) אני

לא רוצה לראות אותו .

דבורה- (מהחדר השני) צריך להודיע לשלומי . תביאו לי את שלומי . אני רוצה את שלומי

נחום- תישארי איתה . אלוהים למה זה מגיע לנו .

16.

חברא קדישא

משרדי חברה קדישא , תל אביב . נחום מול איש החברה קדישא

חברה קדישא- השם של הנפטר

נחום- הגורני , טוביה הגורני .

חברה קדישא- ומה הוא בשבילך

נחום- אבא .

חברה קדישא- אבא ישיר .

נחום- מה ?

חברה קדישא-אבא ישיר , לא אימוץ , אבא חורג ?

נחום- לא .

חברה קדישא- מה אבא עבד ? מה המצב שלכם . תענה לי ביושר כי אנחנו בודקים .

נחום- אבא שלי מורה . משכורת של מורה . אמא עקרת בית .

חברה קדישא- כמה חדרים יש לכם בבית ? זה בית פרטי . על קרקע בטאבו ?

נחום- מה זה איכפת לך .

חברה קדישא- אני צריך לקבוע כמה תשלמו בעד החלקת קבר אדוני . וזה לפי המצב הכלכלי

אז תענה לי בבקשה בלי להתרגז .

נחום- זה בית רגיל . שלושה חדרים . אנחנו לא עשירים .

חברה קדישא- אל תתרגז . גם אתה לא עובד בחינם . החברה קדישא זה הרבה אנשים

שעובדים . בעלי משפחות . אנשים שחופרים את הקבר שעושים את הלוייה . בדיוק כמו

חתונה גם פה צריך לשלם . גם מיסים אחד משלם יותר אחד פחות . אל תעלב . אם לא נדבר

על זה עכשיו מחר כבר לא תרצה לדבר על זה באמצע השבעה . בסיידר ?

נחום- בסיידר .

חברה קדישא- מה זה גורני . מאיפה אבא –מגרזיה?

נחום- פולניה . גם אמא .

חברה קדישא- אז מה זה גורני ממה זה .

נחום- זה מסובך .

חברה קדישא- פולניה .. זאת אומרת היו בשואה .

נחום- כן .

חברה קדישא- אהה , זאת אומרת קיבלו פיצויים מגרמניה . אז למה אתה אומר עניים ?

נחום- לא אמרתי עניים .

חברה קדישא- לא אמרת , בסדר . הכיפה שלך , זה לכבוד הפטירה של אבא או מה זה .

נחום- למה ?

חברה קדישא- יש חלקות של דתיים ושל מסורתיים . ויש לחילוניים .

נחום- אבא שלי הלך עם כיפה .

חברה קדישא- זקן או בלי זקן ?

נחום- יש חלקות לזקן ?

חברה קדישא- כן . יש הבדלה בין חילונים לדתיים . לפני המוות ואחרי המוות . ככה זה .

נחום- אבא שלי היה כהן . אנחנו כהנים .

חברה קדישא- תעשה ככה עם האצבעות (נחום עושה) בסדר . אז מה זה גורני ? ממתני

גורני זה כהן .

נחום- מהיום שנולדתי אני כהן . מה זה ענייך .

חברה קדישא- כהן זה חלקה נפרדת, יקרה. ליד השביל. כהן אסור לו לבא לבית קברות אז קוברים ליד השביל שלא תתפוס טומאה כשתבוא לקבר של אבא שלך.

נחום- לקבר של אבא שלי.

חברה קדישא- מה עם אמא? אתה רוצה חלקה גם לאמא?

נחום- מה?

חברה קדישא-(מדפדף)יש מקום ליד אבא. בו אדם לא חי לנצח. אם אמא רוצה לשכב ליד אבא אחרי מאה ועשרים אתה יכול לקנות עכשיו את החלקה יותר בזול. שם האמא דבורה? אתה בחור מבוגר-אנשים מתים בסוף. מה אתה מופתע מזה. יש אנשים שרוצים לשכב ליד האישה שלהם ויש שלא רוצים. האמא אווה אמרת? אווה הגורני?

נחום- לא - דבורה - לאמא שלי קוראים דבורה

חברה קדישא- דבורה בת?

נחום- בת ארבעים ושמונה.

חברה קדישא- לא. איך קוראים לאמא שלה?

נחום- פאניה

חברה קדישא- נו זה מה שרשום אווה בת פאניה. קנתה חלקת קבר לפני שנתיים. ומי זה אהרון?

נחום- אהרון? לא יודע. היה לי דוד אהרון. הוא מת.

חברה קדישא- אני יודע. הכל אני יודע גם איך הוא מת שלא נדע אני יודע. ומה אבא עשה בחוץ לארץ? נסע לטיול?

נחום- כן.

חברה קדישא- ולמה בלי אמא? (שתיקה) אני מבין. אז תשאל את אמא בעדינות ותודיע לי. כשהארון יגיע אנחנו ניקח את אבא מהשדה תעופה ונביא אותו לאן שצריך. רק שמישהו יהיה בשדה. ותשאל את אמא אם היא רוצה לעבור ליד אבא. להתראות. שלא תדע עוד צער.

דרך אגב מה אומרים אצלכם על המצרי שבא ? ימות המשיח מה ? מה יהיה עכשיו - כל מי שקברנו יקומו לתחיה . אין דבר , נשתול אותם עוד פעם .

17.

הזהוי

חדר המתים . איש מזוקן בחלוק, סינר ומגפי גומי גבוהים נכנס ואחריו נחום וניסים .

האיש- למה כל כך מאוחר אני לא עובד בדרך כלל כל כך מאוחר .תבואו מחר .

ניסים- היה בלגאן עם המטוס של סאדאת . אז זה לקח זמן עד שהוציאו את הארון . אני

אפצה אותך .

האיש- בסדר . חכו פה אני אביא את הנפטר מאחורי החלון , שהמיטה באה אתם מזיזים את

הסדין ומסתכלים רגע אחד . מי הבן מביניכם . אתה או החייל .

ניסים- שנינו , זה בסדר . (האיש מסתכל בחוסר אימון)

האיש- מה בסדר ? אתה יש לך שפם וההוא טייס –

ניסים- זה בסדר ,אני אפצה אותך.

האיש- חכו פה . (יוצא , מעבר לקיר חורקים גלגלי עגלת מתכת)

נחום- (נשען בצד על הקיר , מעולף כמעט)תסתכל אתה . (חלון נפתח .ניסים ניגש וגוחן

קדימה . מרים את הסדין אבל מפנה מבטו .נחום מביט לכיוון השני . ניסים מתכופף שוב

,משתהה ואז אומר -)

זה בסדר , ראיתי . (מזדקף ואומר לנחום -) בוא נלך . (מחבק אותו ושניהם הולכים .

המיטה נוסעת בפנים .ואחרי רגע יוצא האיש במגפיים מוכן לקבל מניסים את הפיצוי

המובטח ומגלה ששניהם עזבו)

האיש- הלו – "אני אפצה אותך "....עוד נתראה, אל תדאג !

אחר הצהרים בבסיס טירונים

קריין -

אחר הצהרים בבסיס טירונים. טוראי שלומי הגורני עומד, החבית מורמת בשתי ידיו. עומד בשמש. הזיעה מטפטפת לתוך עיניו. הגבות - לא כדי לעצור את הזיעה נכנסת לעיניים עשו אותן? אז למה?

ואז מסונור וצרוב עיניים הוא רואה את המ"כ ניגש אל אדם לבוש אזרחית מלווה במ"מ ובמ"פ. או שזה רק נדמה לו. והמ"כ חוזר אליו ומסמן להוריד את החבית אבל שלומי לא מבין ונשאר עומד ידיו למעלה מתות להישבר.

"הגורני, תוריד את החבית" ופניו של המ"כ פתאום עדינות יותר -

כן המפקד!

מוריד בחבטה אחת וממשיך לחייך - לא נשברתי. זה הוא נכנע.

גש למ"פ. רגע, תלבש חולצה קודם.

והמ"כ השטני ניגש ובמו ידיו הקדושות מושיט לו את החולצה ועומד לידו עד שיגמור לרכוס.

כששלומי מגיע ומתייצב מול המשרדים הוא מתחיל לזהות את ניסים מרחוק - רגע... מה

הוא עושה פה?

גיסו ניסים, בעלה של אחותו, עומד שם מדבר עם המ"פ ועוד רגע הוא נפנה אליו -

ושלומי אומר - מה אתה עושה כאן, ניסים?

וניסים אומר - שלום שלומי - והוא מחבק אותו

ושלומי שואל - מה אתה... ? -

וניסים אומר - אתה יודע שאבא היה חולה בזמן האחרון, אז -

ושלומי אומר - הוא לא היה חולה מה פתאום חולה?

והפנים של ניסים מפיקות צער אין קץ ושלומי מבין וכבר הוא נופל לערפל כבד ונורא

שמתוכו מישהו - אולי המ"כ מחטט בחולצתו ומשחרר את מפתח מנעול הקיטבג התלוי

בשרשרת על צוארו ומישהו צועק ועוד אחד - אלה חביריו לגרעין שתובעים את חשבון

התעללויות בו כל אותו היום ומישהו אומר דוקא ביום הולדת ח"י אביו מת והמילה הזאת -
"מת" משקיעה אותו שוב עמוק במים הסמיכים האפלים הנעימים של אובדן ההכרה ושלומי
מכיר תודה והוא רק שמח שהטירטורים נגמרו ושהמסדר הנוסף באמצע הלילה - מבוטל -
הוא יתום עכשיו .

19.

בבית

ניסים מכניס את שלומי הביתה . אמא יושבת על הספה מעולפת .
ריקה אומרת -"שלומי" כשהיא רואה את שלומי והיא רצה ומחבקת אותו בוכה על צוארו
. הוא שותק עייף מביט הצידה רק לא על אימו . נחום ניגש אליו והשלושה מתחבקים
ובוכים . דבורה שהשימה עצמה מעולפת פוקחת עיניים ומיטיבה את ישיבתה לקראת
החיבוק עם שלומי . אבל הוא יורה בה מבט רצחני ופונה לצאת לחדר השני . אחיו ואחותו
נפנים ממנו . הוא מתנהג מוזר והם חשים באיבה הקורנת ממנו כלפיה .
ניסים- שלומי(שלומי נפנה אליו) תיגש לאמא
שלומי- (מביט מטה מניד בראשו בעקשנות) היא ...זאת היא . אני לא רוצה לראות אותה .
דבורה- מה עשיתי לו ?
ריקה- שלומי ...
נחום- תעזבי אותו . אחר כך .
שלומי- גם לא אחר כך . אף פעם .אבא לא מת . אתם חושבים שהוא מת אבל הוא לא . הוא
ברח ממנה זה הכל .
דבורה- איך הוא מדבר אלי
שלומי- אבל הוא ברח כל כך רחוק שלא נראה אותו אף פעם יותר .
ניסים- בא תיכנס לחדר תשכב אתה עייף .

שלומי- אני לא עייף . אני רוצה להרוג . ניסים , לקחו את הציוד שלי לאפסנאות ? הזדכית

עליו ?

ניסים- זה בסדר

שלומי- כי אני לא רוצה להישפט על זה . (נכנס לחדר השני , ריקה ונחום נשארים עם

דבורה , נבוכים)

שלומי- אנלא רוצה להישפט על זה כי אני לא אשם.

ניסים- זה בסדר דאגתי לזה .

שלומי- ניסים....

ניסים- מה

שלומי- יש לי יום הולדת היום . יש לי יומולדת היום . ותראה מה קרה .

ניסים- בא, תוריד את המעיל -

שלומי- את - (לריקה) היומולדת שלך בל"ג בעומר, אתה (לנחום) בט"ו בשבט . תמיד זכרו

לעשות לכם . מתי נולדתם . רק אני לא קרה כלום ביומולדת שלי ותמיד שכחתם . אז מעכשיו

תמיד תזכרו - ביומולדת שלי אבא נעלם . אבא נעלם וסאדאת בא לארץ . לכבודי .

כולם יושבים דוממים ניסים מכניס את שלומי לחדר הסמוך ויוצא אחרי רגע .

ניסים- מסכן . ילד מסכן . טוב, תלכו לישון .

ריקה- מה איתך ?

ניסים- יש לי עוד סידורים .

דבורה- מה כתבתם במודעה ?

נחום- בעיתון ? בעיתון כתבנו "אבלים על מותו של טוביה הגורני ז"ל " ואת השמות שלנו

ומתי ההלויה.

דבורה- אני רוצה לדבר עם שלומי.

ניסים- הוא ישן .

בלילה, שלומי חולם על אביו.

טוביה שר שיר ערש-

טוביה-

אי לי לולי בובהלה ,

אי לי לולי אינגעלה ,

אי לי לולי אי לי לולי

שלומילה שלי -

בא תשיר איתי .

שלומי לבוש מדים עם הרובה על שכמו מביט בו מהצד .

שלומי- אני צריך לקום לשמירה אבא , הנשיא סאדאת מגיע

טוביה- מי ?

שלומי- הנשיא סאדאת . פרעה מלך מצרים .

טוביה- עוד לא , עוד לא - עוד מעט יש לך מסיבה בגן ואתה צריך ללמוד את השיר עד הסוף-

אי לי לולי בובהלה ,

אי לי לולי אינגעלה ,

אי לי לולי אי לי לולי

שלומילה שלי -

הנה תשיר איתי -

(שלומי מצטרף לשירה אבל המילים משתנות פתאום למילות קדיש היתום)

יתגדל ויתקדש ,

יתגדל ויתקדש

יתגדל ויתקדש שמייה רבה .

שלומי- אבל זה לא המילים .זה לא המילים אבא , זה לא המילים

סוף מערכה ראשונה

מערכה שניה

ב1

קריין - בדרך חזרה מבית הקברות האבלים עסוקים במחשבות על הנפטר . באופן כללי .
באופן פרטי יותר הם נזכרים בכל מיני ענינים שנקטעו באמצע . כמו טסט לאוטו או הדו"ח
השנתי למס הכנסה או הברז הזה שמטפטף באמבטיה והם אומרים לעצמם- אהה , הענין
הפעוט הזה , רק לפני יומיים היה נראה לי כמו הדבר החשוב ביותר בעולם . והנה . והם
מסתכלים החוצה מבעד לחלון המכונית ורואים איך החיים נמשכים . הנה אמא עם ילד
בעגלה חוצה את הכביש . באדום . הנה איש בסוודר צהוב - חרדל קונה מנה שוארמה . שם
טחינה . הנה תור ליד קופת קולנוע לסרט פעולה אמריקאי . הנה שני זקנים שזכו להגיע לגיל
מופלג והם יושבים על ספסל בוהים בשמש השוקעת . וילדים משחקים כדורגל . הנהג של
הרכב בו הם נוסעים - לא נדחף . לא צופר . נותן זכות קדימה . מין תוגה פילוסופית על
אפסות הקיום האנושי נופלת עליהם והם בטוחים שלעולם , לעולם לא ישובו להיות מה שהיו.
**במהלך הדברים נפתחת הדלת ובני המשפחה נכנסים הביתה בשקט . חולצותיהם של
כל הנוכחים קרועות בדש בגדם . הם חזרו מלויה . זוהי חזרה על סצינה 1 ממערכה**

ראשונה . הפעם הם מדברים .

דבורה צונחת על הכורסא . ריקה קוראת דף נייר .

נחום- זהו.נשארנו לבד .

ניסים- מישהו רוצה לשתות משהו ? מה ? אני אעשה תה .

נחום- בשבילי קפה .

דבורה- תשאלו אם שלומי רעב .

ניסים- אתם רעבים . דבורה , את רעבה-

דבורה- שיעזוב אותי .

ניסים - צמאה ?

דבורה- (לריקה) תגידי לו שיעזוב אותי .

ניסים- אז אני עושה תה .

ריקה- תעשה כבר, נודניק . (נותנת את דף הנייר לשלומי) קח. איזה חברה מדהימה יש לך

שלומי- היא לא חברה שלי .

נחום- מי זאת?

שלומי- סתם , איזה מזדיינת חוזרת בתשובה , התלבשה עלי רגע לפני הגיוס . השאירה לי

את זה על הדלת .

ריקה- תקרא לו מה היא כתבה

שלומי- (מחזיר לה את הדף) תקראי לו לבד .

ריקה- למה ? (שלומי יוצא) תקשיבו- " שלומי אהוב נפשי , המקום ינחם אתכם עם שאר

אבלי ציון וירושלים . הייתי היום לפני הלוייה בבית הכנסת בזמן ההספדים וראיתי אותך נשבר

ועולמי חרב עלי . מה לא הייתי נותנת להביא קצת נחמה לליבך . ובבית הקברות , היבטתי

מרחוק וליבי יצא אליך . אלופי , אהובי . אבוא אליך במשך ימי האבל . שלך , דורית . " נהדר

, לא ?

נחום- אז למה הוא ככה ? היא אולי היחידה שבאה ללויה .

דבורה- אני אזכור אותם כל החיים שלי . עד המות אני אחכה להם אחד אחד .

ריקה- די .

דבורה- לא די . כל התלמידים שלו , החברים , האנשים מבית הכנסת , הנבילות המורים

מבית הספר הזה , מבית הספר הוא , המורות , השמשים , המנהלים המפקחים - לא היה

אחד שבא .

ריקה- הם כולם היו אמא . בהתחלה , בהספדים .

דבורה- הם לא באו לבית הקברות . האוטובוס נסע ריק ... האוטובוס נסע ריק בלי אנשים

.למה ? אתם יכולים להסביר את זה ? מה קרה ? כל החיים שלי אני הולכת ללויות של

אחרים . כל החיים אבא היה סוחב אותי לכל מיני לויות ..לאן הם נעלמו פתאום .

נחום- הלכו לראות טלוויזיה .

דבורה- והחברים שלך מהצבא קבע, מבית ספר - תמיד באים חברים של הבנים מהצבא
תמיד יש חברים עם מדים - לאן היום הם נעלמו. הגרעין של שלומי- שהיו עושים אצלי
מסיבות תמיד לפני הגיוס - למה ?
נחום-אמא, היה נאום של הנשיא סאדאת בכנסת. אנשים הלכו לראות את סאדאת נואם
בכנסת .
דבורה- ובגלל זה לא באו לקבור את אבא שלך .
נחום - כן . תרביצי להם . תקללי אותם . לא באו וזהו מה תעשי . יבואו מחר .
דבורה- אני לא רוצה כאן אף אחד מחר ולא מחרתיים . אף אחד שלא היה בלויה שלא יכנס
הנה , את שומעת ? אתה שומע נחום ?
נחום- אני שומע . אם אבא שלהם היה מת גם אני הייתי נשאר בבית לראות את סאדאת .אין
לי טענות אל אף אחד .
ריקה- אוי, אתה מדבר שטויות .
נחום- כן . אנשים מתים כל יום . סאדאת מגיע פעם אחת . זאת היסטוריה אנשים מרגישים
רגע היסטורי . האויב הכי גדול שלך בא לבקר אצלך בסלון . לא רוצים לזכות . אנשים
מרגישים את השלום מתקרב - לא מעניין אותם כלום . שימותו כולם מצידם . את זוכרת את
ששת הימים ? את זוכרת את כיבוש הכותל המערבי -יום כיפור -המלחמה - זוכרת ? יש
רגעים שכל המתים והלויות שלהם והאבלים והחיים והברמצוות שלהם - כולם יכולים לקפוץ .
זה העם שלך - אל תמותי ואל תתחתיני לא באירוויזיון ולא במלחמה ולא כשמכבי תל אביב
זוכה בגביע אירופה . עכשיו, מה זה את לא רוצה לראות כאן אף אחד ? מה עם מנין ?
אבלים צריכים מנין להתפלל להגיד קדיש . לא נגיד קדיש על אבא כי נעלבת שלא באו ?
ריקה- האמת- בחיים שלי לא הרגשתי כל כך מושפלת . יש כאן ילד בשכונה שאבא לא לימד
? שאבא לא נתן לו כל מה שהיה לו , לא הכין אותו לחיים ? כל האנשים שידעו כל כך יפה
לבלבל לו את המוח עם הציונים של הסתומים הקטנים שלהם , כל אלה שבמקום לנוח
בצהרים היה יושב ומסביר להם את החומר עוד פעם ועוד פעם -ואף אחד . אתה לא נעלבת

כשניסים היה צריך לגרד בכסף כמה קברנים עלובים וכמה קבצנים מהבית קברות שיהיה מי

שיגיד אמן לקדיש שלך ?

נחום- לא היה לי זמן להיעלב . בדיוק קברו את אבא שלי .

ריקה- ואיפה טובה'לה הייתה?

נחום- הילד חולה .

דבורה- ואיפה המחותנים שלי מצפת היו ? או שרק בשביל סנדקות הם באים .

נחום- הם היו . פחדו להתקרב אליך שלא תתחילי לצרוח עליהם . אבא של טובה'לה השאיר

פה נרות נשמה . ארגז . לא חסך . אבל אם את רוצה אז גם אותם אני יכול לזרוק החוצה .

דבורה- לא , אותם תשמור להזדמנות אחרת . משמחת יותר .

ריקה-זה לא הוגן . זה כל כך לא צודק .

ניסים- (**נכנס עם כוסות התה**) עשיתי תה לכולם . אני דיברתי עם הרב מהבית כנסת

בשכונה איפה שגדלתי . שישלח מנין בחורים שיבואו מחר לתפילת שחרית . אם נרצה הם

יבואו שלוש פעמים ביום .

נחום- ביקשתי קפה –

ניסים- ... וגם יגידו תהילים .

נחום- וכמה זה יעלה לנו ?

ניסים- מצוה . הם באים לעשות מצוה . אבל הם באים בשני אוטובוסים אז השארתי לו קצת

כסף לנסיעות (**צילצול בדלת**) אני אפתח .

דבורה- אני לא רוצה לראות אף אחד - אתם שומעים . ניסים ! ניסים ! שלא יפתח !

ניסים- (**חוזר עם המזודה הגדולה שלקח טוביה**) משדה התעופה . זה מ"אל על" .

דבורה- מאיפה !? (**ריקה ונחום מתפלצים**)

ניסים- מה ? ..מהמוניות ! מוניות "אביב" מה אני אומר "אל על" - אני רגיל פשוט לנסוע

לשדה התעופה עם מוניות "אביב" ...

ריקה- די , סתום כבר . תכניס את זה לחדר . (**ניסים סוחב בקושי את המזודה**)

דבורה- אמרתי לאבא מה אתה לוקח כל כך הרבה בגדים כאלו אתה מתכוון לא לחזור כאילו ידעתי מה הולך להיות. כאילו ידעתי .

ריקה- מה זאת אומרת - "מתכוון לא לחזור" מה את מדברת ?

דבורה- לא יודעת . הוא הלך כאילו לתמיד .

ריקה- בואי לישון אמא . את עייפה . (דבורה קמה בצייטנות והולכת מחוץ לחדר ואז

נעמדת נשענת על המשקוף) אני שונאת שינויים בחיים . אני לא רוצה שינויים בחיים . אני

לא רוצה שינויים...

ניסים- את רוצה את התה שלך למיטה ? (ריקה ודבורה נועצות בו מבט ויוצאות לחדר

השינה)

קרעה לי את הלב אמא שלך איך היא חזרה היום עוד פעם לקבר להיפרד מאבא שלך . עוד

פעם הלכה לבד את כל הדרך בשמש, לא יכלה לעזוב אותו שם . הרגשתי את הצער שלה

כאילו תקעו לי סכין בלב וסובבו . אני מתכוון - אנחנו יש לנו אשה בעל אתה יש לך ילד - אבל

היא נשארת לבד עכשיו . היא היתה עם הבן אדם שלושים וכמה שנים , כל מה שעברו, לא

קל, אני לא אומר קל -בכל זאת, לישון עכשיו לבד במיטה. נחום, מה אתה אומר – אולי עכשיו

שאתם פה ביחד בבית ב"שבעה" אולי תעשו קצת שלום ביניכם ? (נחום לא מגיב) אני

אפנה את הכוסות .

נחום- לך תדע , אולי היא אהבה אותו אפילו . גם אני לא הבנתי לאן היא הולכת פתאום בבית

קברות .

ב2

עניינים כרגיל

שלומי חוזר לחדר לבוש במעיל של אבא שלו

שלומי- מותר לראות טלויזיה בשבעה ?

ריקה- (באה מחדרה של דבורה) הטלויזיה מכוסה . לא רואים טלויזיה .

נחום- קברת את אבא שלך היום, חתיכת חרא .
שלומי- אבא שלי לא מת . אני רוצה לראות את סאדאת . הייתי צריך להיות שם היום במסדר
כבוד
נחום- מצטער שהפרענו לך עם השטויות שלנו .
ריקה- תעשה מה שאתה רוצה . (יוצאת לחדר השני . נחום אחריה)
נחום- שאמא לא תשמע .

3ב

המפה

נחום כורע על ברכיו ליד המזודה הפתוחה ומוציא נרתיק בד ומתוכו מפה מקופלת. הוא
פורש אותה - זוהי מפה גדולה , ישנה , מפת העולם ועליה חיצים שחורים, עיגולים
שחורים גדולים ומספרים לידם)

נחום-תראי -

ריקה- מה זה ?

נחום- זאת המפה .

ריקה- אז זאת המפה -

נחום- זאת המפה . על זה הם דיברו כל השנים .

ניסים- (נכנס) זה לא בסדר ששלומי רואה טלויזיה ...ואם אמא שלך תתעורר? זה לא בסדר,

תגשו תגידו לו לסגור - מה זה ? מה זה ?

נחום- זה הירושה שלנו ניסים . זה אבא שלי לקח ללונדון, השד יודע למה .

ריקה- זה מה שהם שמרו בכספת כל השנים . זה שוה מיליונים . זה מפה שאבא שלי לקח

במלחמת העולם השניה ממפקדה של הגרמנים .

ניסים- זה שוה מיליונים ?

ריקה- ההורים שלי לא לקחו פיצויים מגרמניה כי אבא שלי אמר שמה שצריך לקחת מהם הוא כבר לקח - את המפה הזאת . יש אחת כזאת בכל העולם . יש פה הוכחה שהם תיכננו להשמיד את היהודים בעולם הרבה לפני שהם מודים בזה . הנה - הוציאו את זה ב1939 .
נחום- אתה מבין ? שאלתי אותם למה לא חסכתם בשבילנו לדירה ? למה לא חסכתם ללימודים באוניברסיטה כמו כל הורה ?
ריקה- דבר בשקט .

נחום- למה לא לקחתם פיצויים כמו כל אחד שעבר את השואה ? אמרו לי -אנחנו לא נוגעים בכסף מלוכלך . לך יש מפה וכשנמכור אותה גם תהיה עשיר גדול וגם ננקום בגרמנים . אז זאת המפה . אני יוצא מדעתי ריקה . מה קרה כאן ? למה הוא נסע לשם עם המפה ?
ניסים- אולי הוא נסע למכור אותה .
נחום- למה למכור אותה ?

ריקה- בגלל הברית של הבן שלך אולי . אמא עשתה לו את המות על הברית , על הסנדקות , על השם . אז הוא נסע להביא לך כסף לממן לך את הברית .
נחום- לכי לעזאזל את והסנדקות שלי . (מוציא מהכיס של ניסים קופסת סיגריות)
אחרונה שלך , ניסים . (מדליק)

ריקה- אני רוצה לדעת למה אם אבא שלי נסע לבית הבראה ליד טבריה -איך הוא היגיע לקומה השביעית של מלון בלונדון . איך הוא נפל והתרסק על המדרכה לפני המלון בלונדון ?
אבא שלי בחיים שלו לא יצא מהארץ -איך הוא היגיע לשם ?
(ניסים מוציא תיק מסמכי נסיעה מהמזודה ומעביר לריקה)
נחום- מי אמר לך שהוא לא יצא מהארץ ?

ריקה- מה אתה אומר לי ?
נחום- מה אני אומר ? - שכנראה לא ידענו כלום ואנחנו עכשיו לא יודעים כלום . שהכרנו אבא אחד ומת לנו אבא אחר . אולי היו לו שתי משפחות . יש סיפורים כאלה . אולי באיזה מקום בעולם יושבת עכשיו מישפחה כמונו ובוכה רק שאנחנו היינו זריזים והבאנו אותו הנה .
ריקה- אתה מטומטם ? איזה סיפורים אתה ממציא לי עכשיו ? אתה זוכר לילה שהוא לא ישן

בבית ?

נחום- אני זוכר הרבה לילות שהוא לא ישן בבית . טיולים . השתלמויות . קורסים . לכי תדעי איפה הוא היה .

ריקה- (פותחת את הדרכון) תסתכל . ריק . חותמת אחת . יציאה - אין כניסה . לפני שבוע בדיוק- דרכון ריק .

נחום- תראי לי את הכרטיס . כמו שחשבתי .

ריקה- מה זה ?

נחום- יש רק הלוך . אין חזור . הוא קנה כרטיס לכיוון אחד .

ריקה- מה ?

נחום- מה שאת שומעת . הוא לא התכונן לחזור . הוא התכונן לעזוב את אמא לעזוב אותנו ולא לחזור . הנה - כרטיס לכיוון אחד . הלוך . אין חזור . הנה דרכון חדש , הנה חותמת יציאה מהארץ - לפני שלושה ימים . כשהודעתי לו על הלידה לבית הבראה - אמרו לי שהם לא יודעים איפה הוא . אז הנה , הוא היה בדרכך לשדה התעופה . וכשהוא התקשר אלי להגיד מזל טוב - זה היה מחוץ לארץ . ואני הייתי בטוח שזה הקו לטבריה - ובגלל זה אני בקושי שומע . ולמחרת הוא מת . הוא לא רצה לחזור . ואפילו אם הוא לא היה מת - אנחנו כבר לעולם לא היינו רואים אותו .

ניסים- הוא צודק , ריקה . זה לא דבר שמחליטים פתאום . אבא שלך תיכנן הכל -כנראה הרבה זמן . ולא יצא לו טוב,עליו השלום . זה כרטיס פתוח . אפשר לחזור איתו ואפשר להמשיך איתו לאן שרוצים . אותו בוקר , את זוכרת , אמרתי לך שהוא היה מוזר בטלפון . באמת כאילו הוא ניפרד לתמיד .

ריקה- מי שאל אותך ?

ניסים - סליחה . (שלומי מופיע בפתח)

נחום- נולד לי ילד , בן בכור , אבא שלי יודע מזה . הוא יודע מזה . הוא לא מחכה אפילו עד אחרי הברית . הוא קם ונוסע כמו גנב בלילה , מתחמק ונעלם . אז מה עושה אלוהים - מחזיר אותו בארון . מחזיר אותו בארון (בועט בדופן המזודה הפתוחה) ריקה- אני אגיד עכשיו

משהו שאני לא מאמין שאני אומר אותו . ריקה, ניסים, שכה יהיה לי טוב - בברית ביום רביעי
אני לא קורא לילד בשם של אבא . אני נשבע לכם .

ריקה- דבר בשקט !

נחום- אני נשבע לכם . לילה טוב . (לשלומי) זוז . אני הולך לילד שלי , לאשתי , להורים של
אשתי . (יוצא . טורק את הדלת .)

ריקה- מה פתחת פתאום את הפה תגיד לי ? מה אתה פותח את הפה על אבא שלי , מה ?
אל תיכנס למשפחה הזאת , אתה שומע ? אל תיכנס למריבות שלנו , לתככים שלנו
,לטירופים שלנו לא בשביל זה התחתנתי איתך .
שלומי- בהימה אקדמאית .

ריקה- לך תמות . תביא לי לשתות , ניסים ותן לי סיגריה . (ניסים לא דז) אתה שומע מה אני
מדברת אליך -תביא לי לשתות.

ניסים- את לא שותה עכשיו , את הולכת לישון. את הבטחת שתפסיקי לשתות , אל תתחילי
עוד פעם .

ריקה- זוז ! (מנסה לצאת ניסים מונע בעדה)

ניסים- ריקה , אל תישברי , בבקשה ,

ריקה- זוז , אני אנקר לך את העיניים , תן לי את הבקבוק שלי (ניסים מחזיק אותה בחזקה
והיא מתקפלת פתאום ונשברת , נשכבת ומחבקת את המזודה השחורה) אני רוצה
לשתות ...אני רוצה לשתות ...אני צריכה משהו שיחזיק אותי ...אבא.... אבא...אבא'לה שלי
...אני רוצה לשתות ...

ניסים מחבק אותה ומרגיע אותה כמו שמרגיעים ילד . אז הוא מקים אותה ומוציא אותה
 . שלומי ניגש למזודה . הוא מחטט בה ואז מוציא את מעילו הגדול הכחול של אביו,
טוביה , מחבק אותו , שואף את ריחו ואז לובש אותו ומתיישב על הספה האור יורד
(ומתעמעם)

שלומי חוגג עם טוביה .

טוביה נכנס לבמה עם עוגת יום הולדת ובה תקועים נרות דולקים המאירים את פניו מלמטה . הוא מניח אותה לפני שלומי .

טוביה- אז מה , כועס אח שלך ? אין דבר , שיכעס קצת . הנה , לא שכחתי אותך . בוא תעשה פוו לנרות ונרים אותך על הכסא . רציתי לעשות לך גם זר לראש כמו פעם כשהיית קטן , אבל לילה עכשיו והפרחים סגורים . שלומי- אתה צוחק עלי .

טוביה- קצת . זה קצת ילדותי , כל הכעס הזה שלכם . מה הבעיה ?

שלומי- אני לא רוצה להיות יתום

טוביה- למה , מה הבעיה ? גם אני הייתי יתום , גם אמא . מה מפריע לך ?

שלומי- הריח .

טוביה- הריח ?

שלומי- ליתום יש ריח . יש לו ריח מהגוף , מהבגדים , ריח של בית קברות , ריח שחור של בית

קברות , ריח של קברנים . יתום . כמה שלא תתקלח תישאר יתום עם ריח של יתום . "אין

לו אבא " . מה ? – "אין לו אבא" . נפל קיר בבית שלו והרוח נכנסת . כרתו לו רגל , עקרו לו

עין . יש לו פאנצ'ר באופנים , הוא יתום אין לו אבא . אם אני בחורה למשל , מהחתיכות

הבלונדיניות - אני נוגעת ביתום ? זה מדבק . מתנשקת עם יתום ? שאני אתן ליתום לגעת לי

בשדיים ? שיתומים ידחפו לי יד לתחת ? כמו ריח של בצל מהפה , למחרת כמה שלא

מצחצחים שיניים . דג מלוח עם בצל . ריח של זקנים מתים .

טוביה- אתה מגזים . יתומים בשבעה דוקא מאד פופולאריים . באים אליהם , יושבים איתם ,

מצטערים איתם -

שלומי- כן . יבואו החברה מהגרעין . ישימו את הנשק בכניסה . ויתישבו אחד על השני

צפופים חוששים לא יודעים מה להגיד -

חיילים - הרבה רגישות אין שם. ואז מישהו ישאל - אז מה הענינים , שלומי ? ואני אענה -

בסדר, אחי , מתיתמים . אתה יודע איך זה . (טוביה צוחק)

אבל כולם , כל אחד מהם , יודע , שמעכשיו ואילך כל שבת , כן כוננות לא כוננות - היתום יוצא הביתה .

טוביה- אתה רואה בכל זאת יש משהו חיובי .

שלומי- תנו לי את אבא שלי וקחו את היציאות , זונות . רתקו אותי חודשיים רצופים ,

תדפקו לי שבעים יום בכלא וארבעת אלפים שכיבות סמיכה ותנו לי את אבא שלי לעוד יום

אחד . רק התחלתי להכיר אותו . רק התחלתי להרגיש אותו .

טוביה- אבל אני פה . אני תמיד אהיה פה .

שלומי- קישקוש . אתה לא פה . אתה לא פה . (טוביה נעלם) בגללי אתה לא פה . (הוא שם

את הידיים מעל הנרות עוד ועוד עד שהן נחרכות והוא מחניק את הצעקות ומכבה את

הנרות בידיו)

הבוקר למחרת .

אור . נחום , שלומי , ריקה , ניסים ודבורה יושבים או עומדים ועיתונים פרושים לפנייהם .
הארץ , ידיעות , מעריב , דבר , על המשמר . הצופה . הם הופכים את הדפים מחפשים
מודעות אבל . אף אחד לא מדבר . ואז -

דבורה- איפה המודעה שלנו ?

ניסים - הגדולה שלנו היתה אתמול . היום יש קטנה - "מתבקשים להימנע מביקורי תנחומים"
מה יש אצלך ?

ריקה- אצלי יש "אבלים על מותו של המחנך המסור טוביה הגורני , בית ספר רוזלינד ומכס
פישר" . לא משהו .

ניסים - אצלי יש - "המומים ממותו של טוביה הגורני , מורנו ומחנכנו , תלמידיו בבית ספר
ערב - השכלה לעם" ועוד אחד- "משתתפים בצער המשפחה . מהשכנים ."
דבורה- השכנים . שישלמו ועד בית .

שלומי- (מחזיק "על המשמר") אצלי אין כלום .

נחום- מי זה "בוטיק פאריז-אופנת נשים במידות גדולות" ?

ניסים- זה ... (מסתבר)

נחום- יש פה אחד על רבע עמוד - "לדבורה הגורני והמשפחה - נפלה עטרת ראשנו , כרעם
ביום בהיר -יקירנו האהוב טוביה הגורני היקר באדם . בוטיק פאריז - אופנת נשים במידות
גדולות ."

ריקה - ...נהיית משורר , ניסים? זה הבוטיק של ניסים.

נחום- ככה קוראים לזה- "בוטיק פאריז" ?

ניסים- זה אופנה . צורפתית .

נחום- אבל למה נתת מודעה ? למה כזה גודל ?

ניסים - זה בסדר

ריקה- תגיד לי אתה השתגעת ניסים ? אל תתחיל להסמיק לי עכשיו

דבורה- אין לך על מה לבזבז את הכסף שלך ? אתה לא מהמשפחה שאתה מנחם אותי ?

ניסים- ...זה בסדר , ריקה , אני שמתי את השם של העסק , וה"מידות גדולות" אז זה נחשב פירסומת מבחינת מס הכנסה . הוצאה מוכרת (**צילצול בדלת**) זה בטח הבחורים מהישיבה .
(**יוצא לפתוח**) .

דבורה- (**לריקה**) איפה מצאת אותו ?

ריקה- ב"דפי זהב"

דבורה- אבא שלך אף פעם לא הבין איך מרצה באוניברסיטה נדבקת למין ...בורקאס כזה .

ריקה- איך אבא שלי נדבק אליך הוא כן הבין ?

שלומי- את לא ראויה לו כמו שהיא לא היתה ראויה לאבא . והלואי שהוא יברח לך כמו שאבא ברח ממנה -

ב6

קדיש

קולותיהם המהוסים של המתפללים בוקעים מהחדר השני הלא נראה .דבורה וריקה

משתתקות ומביטות בשלומי המתכרבל במעילו של אביו ולא זז . נחום נכנס .

נחום- אני מבקש ממך שתגיד "קדיש "

שלומי- (**מניד בראשו . מסרב .**)

נחום- זה עוד רגע . שלומי . בבקשה - תקום ותגיד איתי קדיש על אבא .

שלומי- לא .

נחום- שלומי , אם אבא חי- הקדיש שלך לא יהרוג אותו ואם הוא נפטר אפילו קדיש לא

אמרת עליו . איזה מין בן אתה . בא תצא - (**שלומי מניד בראשו . נחום עומד רגע ומביט בו**

ואז שולח שתי ידיים תופס את שלומי בדשי המעיל ומקרב את פרצופו אליו כשהוא רועד

מזעם) תקשיב חרא קטן , תצא עכשיו ותגיד "קדיש" על אבא שלך . אתה אולי חייל אבל אני

תיכף מרסק אותך לחתיכות. אני עדיין אחיך הגדול . עדיין אחיך הגדול ואין אבא שישמור עליך . זה הכל . עכשיו תצא .

המתפללים היגיעו לנקודה בתפילה בה אומרים קדיש . החזן מכריז מהחדר הסמוך -

קדיש יתום !

שלומי- אני אגיד מפה .

נחום- בסדר , תעמוד פה בדלת . (יוצא)

ונחום מתחיל מבחון באמירת הקדיש כשלומי לא מצטרף - "יתגדל ויתקדש שמייה רבה , בעלמא די ברא כרעותיה וימליך מלכותיה ויצמח פורקניה ויקרב משיחיה בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן . (המתפללים עונים אמן) אמן יהא שמייה רבה מבורך לעולם ולעולמיה עלמיא . יתברך וישתבח ויתפאר ויתהדר ויתעלה ויתהלל שמייה דקודשא בריך הוא בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן .

דבורה- שלומי תגיד קדיש . שלומי תגיד קדיש על אבא -

נחום- יהא שלמא רבא מין שמיא וחיים עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן

עושה שלום במרומיו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל עמו ישראל ואמרו אמן .

ריקה ניגשת אל שלומי שהתחיל להתיפח במהלך ה"קדיש " ומוציאה אותו מהחדר .

חזן- עלינו לשבח לאדון הכל לתת גדולה ליוצר בראשית ... (ניסים נכנס)

ב7

בחדר של דבורה -

דבורה אוחזת את מודעות האבל הגזרות .

ניסים- דבורה, צריך לדבר על הברית -

דבורה- זהו . חצי עמוד עיתון . חיים שלמים . תשב פה אני צריכה להגיד לך משהו .

ניסים- אולי מחר יהיו עוד מודעות . אל תכעסי דבורה .

דבורה- שבחתונה שלהם יפרסמו מודעות כאלה . בית הספר שלו - מודעה בגודל קופסת

גפרורים . עם זכוכית מגדלת צריך לקרוא אותה . הנה , שלושים שנות עבודה , והנה התודה

. שלושים מילים אין כאן . מילה לשנה אין כאן . מילה לשנה . כל החיים אמרתי לו והנה ההוכחה . מצבה מזהב הוא חשב שיעשו לו (בדלת מציץ אחד הבחורים שבאו להתפלל)

הבחור- טוב, ניסו , אנחנו גמרנו -

דבורה- מה הוא רוצה ?

הבחור – (חודר לחדר) "המקום ינחם אתכם עם שאר אבלי ציון וירושלים ."

דבורה- (לניסים) מי ינחם אותנו ?

הבחור- " המקום ינחם אתכם .."

דבורה- שמעתי - "מקום" . איזה מקום .

הבחור- המקום , זאת אומרת , (לניסים) אני אסביר לה באידיש - השם יתברך , הקב"ה .

דבורה- ניסים, מה הוא רוצה מחיי עם המקום ? הוא רוצה כסף ממני ?

בחור- חס וחלילה . התכונתי לנחם , ניחום אבלים , נהוג לומר - " המקום ינחם " "השם ירחם"-

דבורה- מי זה מנחם ? מנחם בגין?

בחור - לא חשוב - שלא תדעו עוד צער .

דבורה- בסדר .

הבחור- (בדרכו החוצה , לניסים) נבוא בערב , בלי נדר .

ניסים – מה "בלי נדר " ? אתם באים או לא באים ?

הבחור- באים , מה קרה לך , ניסו , באים בערב בלי נדר , בעזרת השם , תכין כמה

סנדביצ'ים לחבר'ה שלא יהיו רעבים . יאללה ביי , תעשה תשובה , ניסו . (הבחור יוצא ,

דבורה בהלם)

דבורה- איפה מדברים ככה ? אני איבדתי את כל המשפחה שלי ואף אחד לא אמר לי

"המקום" . איזה מקום ? הריבוננו של עולם יודע שאלה קוראים לו "המקום" ? איזה אנשים

הבאת לי הנה . אמרת שתביא בחורי ישיבה לעשות מצוה , מי האנשים האלה .

ניסים - אלה בחורי ישיבה . מה רצית להגיד לי

דבורה- מאד משונה . מאד משונה מה שמסתובב לי עכשיו בסלון . זה אנשים דתיים , ניסים ?

מה זה ? לא יכולת להביא כיפות סרוגות , דתיים נורמאליים ?

ניסים- הם נורמאליים . הם רק לא בצבע שאת רגילה . זה ישיבה ספרדית שאני הולך לשם לפעמים . תורם להם לפעמים . הם בחורים טובים ,דבורה ,חוזרים בתשובה . אל תדברי ככה .

דבורה- אם טוביה לא היה מת הם לא היו נכנסים הביתה .
ניסים- אם טוביה לא היה מת היינו מחפשים עכשיו קייטרינג לברית . את לא רצית אנשים מבית הכנסת של טוביה .

דבורה- האנשים מבית הכנסת שילכו להגיד קדיש על סאדאת . שילכו לטלויזיה .תסתכל - כל העיון מלא סאדאת . ל"יד ושם" סחבו אותו. לטוביה בקושי חצי עמוד - ולמצרי שהרג לנו אלפיים בחורים עיתונים שלמים . התרגשות תקפה אותם את כולם כל החברי כנסת .עמדו בתור לנשק לו את התחת -ממנחם בגין עד גולדה מאיר .

ניסים- זה היסטוריה ,דבורה - האנשים מריחים שלום כמו הסוס שמריח את האורווה .
דבורה- איזה סוס ? איזו אורווה ? אתה חמור כמו כל החברי כנסת והממשלה המטומטמת הזאת . הסאדאת , לא הלך לו בכח - אז הוא בא במוח . הנה - הכל כתוב בעיתון אבל אתם לא שומעים- הוא אמר אתמול מאד ברור בכנסת - הוא רוצה את ירושלים , את סיני , את הר הבית - הכל . והם יתנו לו כמו טאטאלאך הם יתנו לו . עד הגרגר האחרון יתנו לו . הוא יעמוד ויוציא למנחם בייגין את הכיסים מהמכנסים לראות אם נשאר לו קצת חול מסיני . ומה הוא יתן? הוא יתן שלום .ואז אחרי שהוא יהיה ליד אשקלון -אז הוא יגמור אותנו בחצי שעה .
אתם לא מכירים גויים .לא מבינים מה זה - פתי מאמין לכל דבר . ניסים-
ניסים - מה .

דבורה- מי דואג לברית ?

ניסים- אני .

דבורה- זה בעוד יומיים .הזמינו מוהל ?

ניסים- כן . אני חושב שכן . אבא של טובהלה מטפל בזה .

דבורה- אז למה אתה אומר אני ? אתה עוד פעם משקר? עכשיו תקשיב טוב אלי- אתה מטפל בכל - אתה לא נותן לסוחר נרות הזה האבא שלה להתקרב הנה עד הרגע של הברית

. אני לא רוצה שהוא יגיד לי "המקום ינחם" ושלא יגיד לי "מזל טוב" ושלא יתקרב אל הילד
ולא אל המוהל ושיעמוד בחוץ ליד הדלת . ואם אני אשמע מילה אחת על שם שהוא רוצה
לתת , או להוסיף , או לתת כסף , להחזיק את הילד , או להיות סנדק שלו - זאת תהיה
המילה האחרונה שהוא יגיד בחיים שלו . זה ברור לך ?
ניסים- זה ברור לכולם .
דבורה- אז זה הכל .ולילד יקראו אהרון .
ניסים – (נזעק) איך ?
דבורה- אהרון . מה אתה קופץ ? על שם דוד אהרון . זה מה שטוביה רצה .אלו היו המילים
האחרונות שלו לפני שיצא מהבית . גם אני לא מבינה למה אבל ככה הוא רצה . צוואה .ועוד
משהו-
תדאג לשלומי . הוא כועס , הוא מחפש את מי להאשים - בסדר . אבל שלא ישאר לבד עם
הרובה . תדאג לזה ניסים .
ניסים- אני ? מהיום שהיכרנו הוא לא דיבר איתי משפט רצוף אחד .

ב8

צהרים

שולחן ארוחת הצהרים ריקה ונחום יושבים לשולחן , ניסים מגיש . הדברים נופלים לו
מהיד .

נחום-כלום . אני לא מרגיש אליו כלום .כל הזמן אמרו - חכה תהיה אבא , חכה תהיה אבא -
הנה ,אני אבא וכלום . כזה קטן ,אדום , צורח , שיגדל קצת , נראה . וההורים של טובהלה
כל הזמן - אוי , יש לו את הפה של טובהלה , אבל האף חיה'לה זה ממש האף של אמא שלך
. מה אתה מדבר זה האף של אח שלך ,דוד וולוול -זה לא האף של דוד וולוול ,טובהלה -
ריקה , נולד לי ילד עם האף של דוד וולוול . הלכתי הביתה אתמול לשים את הראש על

אשתי - היה תפוס אצלה עם הדוד וולוול . טובהלה חושבת שהוא קצת חולה . היסטריית
(ניסים מפיל משהו) אתה עצבני,ניסים?

ניסים- אני מבקש סליחה . כולנו צריכים לבקש סליחה .אני רוצה ללכת לרב לספר לו .אתה
רוצה מהבמיה ?

נחום- מה קרה לו

ריקה- מה קרה לך . תן לי מהקציצות .

ניסים- איך שדיברנו אתמול על אבא שלך .ריקה, אלוהים מעניש על זה , לא יודע ,נחום , מה
אתה אומר ? אולי ניתן צדקה , משהו , כפרת עוונות , נחום !
נחום- אין לי כסף .

ריקה- גם אני חשבתי על זה . בכיתי כל הלילה . תשים לי רוטב .

ניסים- אני דיברתי עם טוביה בלילה , את מבינה? וזה לא נגמר . חלמתי וחלמתי כל הלילה
ולא נפטרתי מהחלום הזה ואני יודע שזה חלום ואני אומר לעצמי ניסים אתה חולם ואני
מתעורר ואני ממשיך לחלום .תאכלו עם לחם . כאילו החלום רודף אחרי לאזרחות .

(מתיישב ,נסער . כולם מחכים. הוא מתלבט)

טוב , אני אספר לכם - אני נוסע לפאריז לתצוגת אופנה - קולקציה חדשה , קונפקציה . ריקה
, אני לא יודע מה אני עושה שם - איזה "קולקציה" - מה אני , קונה "קולקציות "מה אני
"המשביר לצרכן" ? סתם, מילה נדבקה לי בראש - "קולקציות"! ואני יורד מהמדרגות בבית
מלון והבן אדם במדים שעוצר לך מוניות , השוער , אני רואה זה אבא שלך , המנוח . אני
אומר לו אהלן טוביה כאילו רגיל , והוא מסתכל עלי במבט , נחום , כזה מבט אני אומר לך
כמו שבן אדם מסתכל על כלב שדרסו אותו, ככה עם המעיים (נחום מפסיק לאכול) אבל
מה עשיתי ? אני אומר לו - טוביה מה עשיתי לך ? ואני מדבר אליו ואני יודע שהוא כבר מנוח
מת , נפטר אבל אני מדבר אליו - אני לא בכיין ,ריקה , אבל אני מרגיש שכל הפנים שלי
מלאים דמעות מרוב שאני מתחנן אליו שיחזור הביתה והוא - שום דבר . ממשיך לעצור
מוניות במלון המחרבן הזה .ווי מסייה , נו מסייה , כאילו מצידו המלון יכול להיות מלון דרגה

דלת עם פשפשים , ושזונות יגורו שם - אבל הוא עם המדים של הרב חובל משחק אותה כאילו זה ארמון .

נחום- אתה עשית את הקציצות ?

ניסים- מה ? כן . לא בסדר ?

נחום- למה אני לא התחתנתי איתך .

ריקה- מה שמעניין אותי זה למה בפאריז אתה הולך למלון של זונות .

ניסים -מי שמדבר . ואז הוא אומר לי ,זאת אומרת אני שומע בלי שהוא מדבר - כולכם

צריכים להתבייש . אני לא חוזר עד ש-כולכם ...ואז הוא מסתובב חזרה למוניות שלו ולסחוב

מזודות של תיירים שמגיעים . אבא שלך . וכל הלילה אני לא ישן ,שובר את הראש - עד שמה

? לא חוזר עד שמה כולנו ? "לא חוזר עד שכולכם" -מה?

ריקה- ניסים

ניסים- מה ?

ריקה- בזיהוי , כשנסעתם לזהות את אבא ,אתה ראית את אבא שלי ? (ניסים לא עונה)

נחום , ראיתם את אבא ?

ניסים- כן

נחום- ניסים ראה . אני לא רציתי להסתכל .

ריקה- תישבע לי

ניסים- אני נשבע .

ריקה- אתה ניגשת אליו וראית אותו ?

ניסים- כן . אני צריך ללכת . יש לי סידורים כל מיני . אני אבוא אחר כך ,בסדר (נחלץ

ממקומו)

ריקה- ניסים (עוצר) אתה ראית את הפנים של אבא שלי ? הרמת את הסדין הזה וראית

אותו ?

ניסים- כן . שלום .(יוצא)

ריקה - תורכי שקרן .

עזרה מניסים

נחום- חכה רגע לפני שאתה הולך . (ניסים עוצר , נחום מוציא לו סיגריה מהכיס ומצית)זה

האחרונה שלך

ניסים- אין דבר , אני לא מעשן . (ריקה מפנה את הכלים ויוצאת)

נחום- אני משביע אותך שלא תוציא מילה על מה שאני הולך להגיד לך עכשיו .

ניסים - מה ..

נחום- (לוקח אותו לפינת החדר) תקח את הכרטיס ביקור הזה , ואת זה - זאת המפה

שהיתה לאבא במזודה . תתקשר לאיש הזה ,אני דיברתי איתו אתמול בלילה , הוא יודע על

מה מדובר . תעשה מה שהוא יגיד לך . אם צריך לנסוע אליו תיסע אליו ותראה -

ניסים- זה לא בסדר נחום, אסור לך לעשות את זה .

נחום- למה ?

ניסים- כי זה לא שלך . זה לא רק שלך .

נחום- תקבל את החלק שלך אל תדאג . מה אתה דואג ?

ניסים- לא זה ,לא עושים דבר כזה בשבעה , נחום .

נחום- תראה – (גורר כסא ומושיב את ניסים) שב , אתה מבין בעסקים , אני רוצה להסביר

לך - אני סיפרתי לך שקניתי דברים ,נכון ? לפני יומיים בשבת -סיפרתי לך ולריקה - דברים

חדשים ,אוטו , מקרר , כל זה - אתה זוכר?

ניסים- אמרת שאבא של טובהלה -

נחום- הוא הבטיח !! נו, זה כל הענין - הוא הבטיח ! על זה היה כל הריב - הוא הבטיח שאם

ניתן לילד את השם שהוא מבקש - אז הוא מוכן לשלם . הרבה כסף ,ניסים , המון כסף -

ניסים- איזה שם הוא רוצה .

נחום- וולוול .

ניסים- איך ?

נחום- וולוולה . על שם אח שלו .

ניסים- ועכשיו אתה צריך לקרוא לילד על שם טוביה .

נחום- ואז לא יהיה כסף ! אני לא יודע ...אני לא יודע - ניסים תראה- אני צריך רק לדעת. אני

רק צריך לדעת אם יש לי גב , אם יש לי על מה לסמוך , על כמה , לא עכשיו - חס וחלילה ,

אחרי השבעה נעשה הכל אבל אני חייב לדעת -אם יש לי גב אני יכול לשים עליו זין עם

הוולוולה המסריח שלו . אבל אם הוא מבטל את כל העסק -אני אבוד . אני מת ללכת הביתה

לראות את התינוק אבל אני לא רוצה לפגוש אותו . בסדר . תעשה טובה תברר לי .

ניסים- בכמה הוא קנה אותך ?

נחום- מאה אלף . אל תדבר ככה , טוב ? ! אני מת ,אני לא יודע מה לעשות עם עצמי, ניסים !

ניסים- בסדר . אגב, אמא שלך רוצה שלילד יקראו על שם דוד שלכם אהרון, זה ש...אתה

יודע . אללה ירחמו -

נחום- סליחה ? !

ניסים- זה מה שהיא אמרה . שאבא שלך רצה את זה . שאלה המילים האחרונות שהוא אמר

לה לפני שהוא יצא מהבית . טוב אני הולך . נשמע לי מוזר , מה אני אגיד לך . זה לא נהוג .

מצד שני , שום דבר ממה שאתם עושים , לא נהוג . זה לא שבעה , זה לא אבל מה שהולך

פה . שתדע לך שאני מאד חושש .מאד מאד חושש . (יוצא)

נחום- אהרון ? עוד פעם אהרון ?

ב11

אם הבנים שמחה

(נחום פונה אל ריקה שנכנסה לפנות את השולחן) תגידי , לאן אמא הלכה אתמול , אחרי

הלויה , יש לך מושג ?

ריקה – לקבר של אבא , לא ?

נחום- תיכנסי איתי רגע לאמא ,כי אני פוחד שאני לא אשלוט בעצמי. (צועק) אמא !!

דבורה - (באה מחדרה) מה קרה ?

נחום- אני רוצה לדעת לאן הלכת אחרי שקברנו את אבא . כשכולם הלכו לשטוף ידיים

לאן הלכת ?

דבורה- לחלקה אחרת .

נחום- את זה אני יודע . מי יש לך שם ? מאיפה פתאום היה לך כוח לטייל בבית קברות ?

רגע קודם התעלפת גנבת את ההצגה לא היה לך כוח לא היה לך אויר , הלב , התקפת לב -

פתאום את הולכת לך . לאן הלכת ?

דבורה- יכולת לבוא איתי .

נחום- אל תשקרי רצית ללכת לבד . ריקה , למה לא הלכת איתה ?

ריקה- היא לא רצתה .

נחום- את רואה ? אני רוצה ממך תשובה עכשיו . זה מסריח . אשה שאיבדה את בעלה .

אלמנה בת יומיים לאן הלכת לכל הרחות ?

דבורה- יש לי עוד קרובים בבית הקברות . תתעסק בענינים שלך . יש לך אשה ילד תתעסק

איתם . את יש לך בעל - תתעסקי איתו . אותי תעזבו . או שגם אמא לא תהיה לכם .

נחום- אני מת מפחד . עוד שאלה אחת יש לי אליך - אווה ? בחוץ לארץ קראו לך אווה ? זה

היה השם שלך - אווה ? היא לא עונה . למה את לא עונה ?

דבורה- לך לעזאזל . (יוצאת)

נחום- בואי הנה !! (קם אחריה)

ריקה- (עוצרת אותו בקושי) נחום !

נחום- איזה מטומטם אני , איזה מטומטם , איזה פושע-איך דיברתי אתמול על אבא ...

ריקה איך דיברתי על אבא אתמול , מה אני אעשה עכשיו ...

ריקה- אני מתחננת אליך , נחום , תירגע

נחום- הייתי בחברה קדישא לקנות חלקה לאבא , אז הוא מציע לי לקנות גם חלקה לאמא

אחרי מאה ועשרים . אני בהלם אני לא יודע מה להגיד אז הוא מדפדף מדפדף פתאום הוא

אומר לי מי זה אהרון . מי זה אהרון אני אומר , לא יודע , היה לי דוד אהרון שנפטר , למה ?
ואמא שלך קוראים לה אווה ? את ידעת שקוראים לה אווה ? לא יודע אני אומר לו .
טוב , אז תשאל את אמא אם היא רוצה לעבור ליד אבא . זה הכל . בסדר , הוא דוס , נודניק
זקן , קברן -חשבתי סתם מבלבל את המוח ואז אתמול היא משאירה אותנו ליד השער
והולכת חזרה , ניסים אומר לי אתמול - איך היא הלכה להיפרד מאבא שלך , לא יכלה
להשאיר אותנו שם לבד - היא הלכה לבקר את דוד אהרון ! ועכשיו היא רוצה שאני אקרא לילד
שלי אהרון ולא על שם אבא ואומרת לניסים להגיד לי שזה מה שאבא רצה -ופתאום אני קולט
מה שהחברה קדישא אמר לי - תשאל את אמא אם היא רוצה לעבור מקום . יש לה מקום
ליד דוד אהרון , היא הלכה וקנתה שם מקום לשכב לידו אחרי המות והוא בכלל הבעל של
אחותה...אני לא יכול ריקה זה שורף לי את הלב . היא במשך כל השנים האלה...פה בבית
שלושה ילדים , בעל - היא קורעת לו את הנשמה הוא נותן את החיים שלו בשבילה הוא אוהב
אותה הוא מת עליה היא מזיינת לכולנו את החיים עם הדרישות שלה והמוסר הקשוח שלה
של נזיר מהאינקויזיציה וכל השנים האלה יש לה מישהו אחר ? יש לה מישהו אחר ? אחר ?
לא אבא ? מה יש לה לחפש אצל דוד אהרון שתלה את עצמו מה ? הוא נשוי לאחותה מה
היא מחפשת אצלו ? איך עמדנו כמו מטומטמים נפעמים מהאצילות שלה ממחוות הכבוד
שלה . בהמות . אבא שלנו יורד לקבר ואשתו באותו רגע באמצע ההתעלפות המזויפת שלה -
הוי כמה היא מסכנה הוי איזה חיים יהיו לה מעכשיו ,באותו זמן מחליטה ללכת לבעל המת
של אחותה . מה זה אלוהים מה זה - בא לי לצאת ולחנוק אותה-
ריקה- שב . שב וסתום את הפה שלך ותפסיק להטיף כאן , צדיק גדול .לא עברו עשרים
וארבע שעות מאז שנשבעת לשכוח את השם של אבא שלך...כל הסיפור הזה בור שחור
מלא נחשים שאסור לפתוח אותו . זה מה שאני אומרת . אין לנו מושג . חיינו איתם שלושים
שנה ולא ראינו מה קורה מתחת לאף שלנו .
שלומי- מי לא ראה ? אתם לא האמנתם לי . חשבתם שאני ממציא דברים עליה . אמרתי
לכם ביום שאבא נפטר . היא הרגה אותו ולא יעזור לכם להתעלם מזה . אתם התחתנתם
עזבתם את הבית- אבא ואמא עניינו אתכם בתור כספומאט . אני הייתי כאן אני ראיתי הכל ,

שמעתי הכל - בן שש עשרה הצליחו להוציא לי את התיאבון מהחיים לכל החיים . מקרה
עצוב - הוא אוהב אותה היא לא אוהבת אותו ולרוע המזל זה ההורים שלנו .

12ב

ריקוד הדבורה

**דבורה שהיתה בחדר משך הדברים האחרונים .עכשיו היא יוצאת להתקפה וזאת לא
האשה שהתרגלנו לראות.**

דבורה- אז מה , פתאום , אמא מענינת אתכם ?

נחום- עופי מפה –

דבורה - פתאום החיים של אמא מעניינים אתכם , יושבים פה אצלי בבית ועושים לי חשבון עם
מי אני הולכת לשכב אחרי המות .אני מצפצפת עליכם . כמו שאתם מצפצפים עלי .
מה הייתי בשבילכם? מה הייתי בשביל אבא שלכם ? אמא תני אמא תקני אמא תעשי לי
תנקי לי תכבסי לי - והבן אדם איפה ? והאשה איפה ? כן , קראו לי אווה -כשעוד הייתי בן
אדם קראו לי אווה . כשבאנו לארץ נהייתי דבורה . שבי בבית , דבורה , ותעשי דבש,דבורה .
אל תעבדי,דבורה אני אעבוד .אני אפרנס אני אעשה הכל את שבי בבית גדלי את הילדים .
ארוחת צהרים , דבורה . ארוחת צהרים ? למה אני ? זה התחביב שלי, זה הכשרון שלי ? עד
גיל עשרים אני בן אדם רגיל הופך עולמות ,מתכנן עולמות את כל המשפחה שלי הובלתי
והיצלתי שם ביערות , אצל הגרמנים . אבל פה ? יש לי שכל להיות פרופסור , רופא ,
מהנדסת , עורך דין , מנהל מפעל ,גולדה מאיר - ומה אני ? כובסת ? מבשלת ? ותסתכלו על
עצמכם - זה הגדול - סמרטוט אצל אישתו , סמרטוט בעבודה , מתחבא בצבא קבע עם
משכורת רעב רק כדי לא לצאת החוצה , לעולם . בוגד קטן ומושתן כשאשתו בהיריון ,חי על
חשבון אחרים . החתונה שלך ,הנישואין שלך ,האישה שבחרת לעצמך -למה ? עבור מה ?
עבור אוטו שהבטיחו לך ודירה יד שניה שלושה חדרים ארבעה כיווני אויר ? חיים שלמים
הרסת לעצמך כי התעצלת לחסוך לאוטו . "אבא , אבא" - בדבר אחד תהיה בטוח- שאם

היה משהו שהעסיק את אבא שלך ברגעים האחרונים שלו - זה הבן הבכור שלו שהעדיף כסף על פני אבא שלו .

ריקה- אל תענה לה -

דבורה- ואת ? מה את ? איפה המשפחה שלך - מי זה התורכי הקטן שמצאת לך ? זה בעל ? זה חיים ? בגרות עשר בכל המקצועות , תואר ראשון בהצטיינות , מרצה באוניברסיטה ומה עשית עם זה - אלוהים אדירים , התחתנת עם חנות בגדים ... התחתנת עם בעל חנות אופנת נשים שלא מבין מה הספרים שאת קוראת - ריקה תגידי מה שאת רוצה זה לא סתם שאין לך ילדים - את לא רוצה ילדים . חירבנת לעצמך את החיים ואת לא רוצה שותפים . עוד לא בת שלושים ושתיינית . עוד לא בת שלושים ומסתירה בקבוקים מתחת לכיור -

ריקה- תסתמי את הפה -

דבורה- שותה וודקה שלא יריחו . ממלאת וודקה בבקבוקים של אקונומיקה שניסים לא ירגיש . וכולם מרחמים עליך - עם מי היא נשואה . אני מרחמת עליו -על ניסים שאת לא שווה את קצה הציפורן שלו . בטוב הלב שלו ובאהבה שלו אליך . אושר גדול , גרמת לאבא שלך , אושר ענק! סיבה לחיות !

וזוה , השלישי - החייל הבכין . מה אתה רוצה ? עם מי אתה ברוגז ? מה עשו לך ? לא האכילו אותך לא החליפו לך סדינים מה אני חייבת לך ? בכוח , בציפורנים החזקנו לך בית עד גיל שמונה עשרה שלא תסבול חס וחלילה . לא מוצא חן בעיניך מה שראית בבית ?

(מלטפת את לחיו)

שלומי- עופי ממני ! **(מעיף את ידה ומיד חוטף סטירה)**

דבורה- לא מוצא חן בעיניך היחסים שלנו ? תגדל תתחתן , תראה לי איך אתה עושה את זה אחרת כמו האחים שלך . אנחנו התחתנו כשאי אפשר היה לבחור , כשלא נשאר אף אחד , כשאהבה היתה מיותרת . אתם יכולתם לבחור ותראו מה בחרתם . עכשיו תסתלקו מכאן , החוצה - זה עדיין הבית שלי שקניתי בכספי . רק שלי . הכסא שלי , המיטה שלי , השולחן שלי . תגמרו את ה"שבעה" ותסתלקו . **(פונה לצאת)**

ריקה- לעולם אני לא אסלח לך . את לא תראי אותי כאן רגע אחרי ה"שבעה", אל תדאגי !

(יוצאת)

שלומי- אני חוזר לצבא .

נחום- אתה חוזר לחדר . (שלומי מציית . הטלפון מצלצל , נחום עונה) כן-

שלום –

שלחתי אליך את גיסי - הוא דיבר איתך ?

נו-

נו-

מה אתה אומר –

מה אתה אומר ...עשרת אלפים ? לפחות עשרת אלפים ?

מה אני אגיד לך הרגת אותי .

טוב , תודה-

אתה מצטער , מה יש לך להצטער ?

ב13

ביקור תנחומים

צבי פרל , סל בידו , וטובהלה בתו הנושאת תינוק , מתגנבים הביתה על קצות האצבעות

שדבורה לא תראה ולא תשמע .

נחום- למה באתם ?

טובהלה- (לצבי) אתה רואה אמרתי לך . (לנחום)הוא התעקש .

צבי- אבל היינו מוכרחים ,טובהלה , יש דברים להחליט . תראה נחום,באתי להגיד כל מה

שדיברנו קודם, לפני שאבא נפטר - אתה פטור . מבחינתי אתה פטור לגמרי . התחייבות זה

התחייבות - אבל לפעמים יש פורץ מאז'ור , כמו שאומרים ואז הכל מתבטל ואין לי טענות .

נחום- שום דבר עוד לא מתבטל . עוד לא החלטתי .

צבי- מה שלא תחליט מבחינתי זה בסדר .

טובהלה-חשבתי שתרצה לראות את הילד ...

נחום- ...מה? (לוקח מטובהלה את התינוק העטוף .)

טובהלה- תיזהר .

צבי- את הראש , תחזיק לו את הראש שלא יפול לו , לא טובה'לה ? אני זוכר משטובהלה

היתה קטנה היו אומרים "תיזהר על הראש !" -

נחום- מותר להוציא אותו מהבית לפני הברית ?

טובהלה- אבא שלי אמר שכן .

צבי- בכל זאת הייתי רוצה להיכנס אצל אימא לכמה רגעים -

נחום- זה שם .

צבי - אפשר ?

נחום- לא .

צבי- עד כדי כך ? נחום, אני כבר ראיתי "שבעה" בחיים שלי - אף פעם לא ראיתי "שבעה"

בלי מנחמים, איך זה ? כאילו לא קרה כלום . זה ...בני אדם לא מתנהגים ככה -אנשים בוכים

, מצטערים, מספרים על העליו השלום סיפורים , אני יודע, לומדים משניות ...נחום , זה

כאילו מלחמה פה לא עלינו ...

טובהלה- זה באמת לא בסדר, נחום .

צבי- שה , שה טובהלה , נחום מספיק מצטער גם ככה , לא נחום ? אני בטוח שהם גם

בוכים וגם מצטערים על אבא .בלילה. מה אומרים פה על המצרי , נחום , אתה הרי בצבא ,

מה אומרים בצבא ? מאמינים לו ?

נחום- לא יצא לי להתעדכן .

צבי- כן .גם אני חושב כמוך . אז מה אתה אומר , שאני אכנס לאמא ?

נחום- לא .

צבי- עד כדי כך ?

נחום- הרבה יותר .

טובהלה -בא נלך אבא .

צבי- בסדר, אז שתדע שהמוהל מסודר , כבר שילמתי לו על החשבון , וגם קצת כיבוד יהיה

ויבוא גם הרב מצפת , הרב של בית הכנסת שלי וכמה מתפללים , שכנים , כמה חברים

והדודים של טובהלה , והדודות .

נחום- איזה דודות ?

צבי- אבל בלי ילדים קטנים ביקשנו . רק אנשים נשואים , מבוגרים ,בני דודים ככה .

נחום, אחרי הכל , זה ברית , זה הזדמנות לאנשים להחזיר מתנות שקיבלו מאיתנו כל השנים

- חיתולים לתינוק תצטרך ? מיטה לתינוק , בקבוקים , בגדים ,נדנדה , צעצועים ,מוצצים

,צינצנות - זה הוצאה גדולה -

נחום- טובהלה , תיכנסי לאמא שלי עם התינוק .

טובהלה- אתה בטוח שזה בסדר .

נחום- כן, היא ביקשה שתבואי אליה . (יוצאת) תראה , צבי , שב - אני חשבתי על זה . מה

שהבטחתי אני רוצה לקיים . אנחנו נקרא לו וולוולה.

צבי- באמת?

נחום- כן . בתור שם שני .

צבי- לא , לא שם שני- ילד שני , אם ירצה השם . לא מוכרחים עכשיו .לילד השני תקרא וולוול

. מה חשבת , ילד אחד וגמרנו ? טובהלה היא בת יחידה ,אין לי חוץ ממנה מי שימשיך את

השם של המשפחה שלנו בגלל זה רציתי אתה יודע . והייתי מוכן ,אתה יודע . אבל מקרה

כזה , לא עלינו , -אז לא עשינו עסק , כמו שאומרים .

נחום- אבל..

צבי- בלי שום אבל , נחום , הכבוד של אבא זה דבר ראשון . לילד יקראו טוביה וזהו . אנחנו

נחכה.

נחום- והכסף?

צבי- בילד השני . בוולוול .

נחום- בסדר . בסדר . צבי ! אנחנו עושים את הברית בשעה שש . בבוקר . אולי אפילו חמש וחצי . ואני לא רוצה לראות פה לא דודים ולא דודות ולא רבנים ולא צפת ולא טבריה . שיגיעו לברית של הילד השני . ברור? זה הכל .

טובהלה חוזרת לחדר בלי התינוק .

טובהלה- נחום , היא אומרת - היא אומרת ...

נחום- שמה !? דברי כבר - (**דבורה נכנסת עם הילד בידיים**)

דבורה- מי המטומטם שמוציא ילד עם צהבת מהבית לפני הברית ? והוא חם .

נחום- (**לטובה'לה**) אמרתי לך .

טובה'לה- (**לצבי**) אמרתי לך .

דבורה- צא איתו מיד לרופא . חבורת גלמים מסתכלים עלי - אתם לא רואים שהוא צהוב ? בידיים של מי אתה משאיר את הנכד שלי , תגיד לי . (**מעבירה לו את התינוק**) צא עכשיו .

מיד . (**נחום וטובה'לה יוצאים , צבי מנסה לקחת את סלו**)

ואתה , מחותן - אני סופרת עד שלוש .

צבי- דבורה , באנו לנחם אותך באבל . להגיד לך כמה אהבנו את טוביה , כמה כיבדנו -

דבורה- מי אהב את טוביה ?

צבי- אנחנו .

דבורה- (**מביטה בו רגע**) בסדר , אתה צודק . תנחם אותי . הנה , אני אעמוד פה ותנחם אותי , קדימה .

צבי- "המקום ינחם אתכם עם שאר אבלי ציון וירושלים , שלא תדעו עוד צער "

דבורה- תודה , התנחמתי , אני באמת מרגישה עכשיו הרבה יותר טוב . ותודה לך על הנרות נשמה אבל יש לי מספיק, ברוך השם . קח אותם חזרה , תשתמש בהם לבריאות . לילה טוב

.שלא תדע עוד צער . (יוצאת)

צבי- עד כדי כך (יוצא)

ב14

קול תפילה עולה מן החדר השני . הקיר נפתח ודרכו נכנס שלומי , יחף ובמדים ואחריו האיש מחדר המתים גיגית מים בידי , מגבת וקנקן מתכת . הוא מפשיט את שלומי הניצב בתוך הגיגית ונוסך מים על גופו ואז מנגב אותו . קול המתפללים גובר וטכס הטהרה מסתיים . השניים נעלמים כשהדלת נפתחת ונחום מגיע -

ב15

נחום

נחום נכנס הביתה , בהול .

דבורה- נו ?

נחום- גמרו להתפלל ? הפסדתי את ה"קדיש" ? למה לא חיכו לי הפסדתי את ה"קדיש" -

נחום מתיישב נטול כוחות

דבורה- נו , מה עם הילד ?

נחום- לא טוב .

דבורה- נחום , מישהו מטפל בו ?

נחום- כן , השארתי אותו בבית חולים . טובה'לה איתו . יש לו חום , לא יודעים למה . זה לא

צהבת. חום. עולה ויורד . אני לא יודע מה לעשות . אני לא יכול לעשות כלום .. תגידי גם את

היית ככה ?

דבורה- איך ככה ?

נחום- כשהיינו קטנים . ישבתי ליד המיטה כל הלילה . קטן כזה , הנשימות שלו . נתתי לו

אצבע שיחזיק . יש לו ריח של לחם טרי . אני מחזיק אותו וזה כאילו אני מחזיק חלק ממני

את עצמי – לא מישהו אחר . אתמול כשטובה'לה הביאה אותו הנה והחזקתי אותו פתאום

הרגשתי שאני אוהב אותו . התחלתי . לא היה לי זמן עד עכשיו .

דבורה- יהיה לך כל החיים זמן .

נחום- לא . לא יהיה... כל הסיפור הזה לא הולך .

דבורה- בוא הנה , שב לידי . (**מחבקת אותו**) מה אתה מקשקש ? מה זה לא הולך ?

נחום- את צדקת במה שאמרת -לא הייתי צריך להתחתן . אני לא מכיר אותם את האנשים

האלה מצפת . את טובה'לה . הנה אני פה בבית כמה ימים -וזאת המשפחה שלי . את , ריקה

, שלומי , אבא , אפילו ניסים . אבל אלה - לא חלק מהחיים שלי . ועכשיו לוקחים לי את הילד

דבורה- מה אתה מקשקש , מי לוקח לך את הילד ?

נחום- אבא. אבא מעניש אותי . אני יודע את זה . הוא לא סולח לי – אני לא חולם עליו . כולם

חולמים עליו רק אני לא . יש לי בור שחור גדול במקום שאבא היה . אמא, זה לא סתם

שהילד חולה . זה לא סתם .

דבורה- שטויות-

נחום- אגב , אני מקווה שיש לך חסכוניות , ביטוח , כסף מתחת למזרון - משהו . כי אם בניית

על ירושה - אין ירושה . המפה המחורבנת שלכם מהשואה שבגללה לא חסכתם לנו , לא

לקחתם פיצויים מהגרמנים , לא העברתם אותה ל"יד ושם" , המפה שאבא היה פורס כאן כל

שבת בבוקר - אז המפה ההיא - שוה לתחת .

דבורה- מה זאת אומרת -זה מה שהשואה שווה ? לתחת?

נחום- לא השואה . המפה . יש עשרת אלפים מפות כאלה בעולם . לפחות . (**הם שותקים ואז**

צוחקים ואז משתתקים .)

דבורה- בירושות אתה מתעסק עכשיו- ?

נחום- לא . אני מתעסק בדבר אחד - אם קודם לתלות את עצמי ואז להתגרש או קודם

להתגרש ואז לקפוץ מהגג .

בחלום הלילה

דבורה – טוביה . טוביה !
טוביה מופיע כאילו הופרע באמצע משהו .
 טוביה- כן דבורה –

דבורה- לך תדבר עם נחום לפני שגם הוא יקפוץ מהגג .

טוביה- אז את יודעת שקפצתי ?

דבורה- כן אני יודעת . שלוש שנה איתך הספיקו לי להכיר אותך . לא יודע להפסיד בכבוד .

מה חשבת – שטיפטר ממני ? ברחת ואתה כאן . ותמיד תהיה כאן . עכשיו תעשה לי מסג' .

טוביה- דבורה , אם לא תסכימו להיפרד ממני , הילד לא יבריא .

דבורה- מה זאת אומרת ?

טוביה- זאת אומרת שהילד חי על תנאי . זאת אומרת שאם לא תשחררו אותי הם יקחו

מישהו אחר . תני לי ללכת דבורה , אני מאד עייף-

דבורה- מה אתה רוצה מאיתנו ?

טוביה- ממך אני רוצה את הטבעת נישואין . ואתם , קומו כולכם – **(ריקה וניסים נחום**

ושלומי נכנסים) אני אשים כאן את השקית של הטלית וכל אחד יבוא וישים מה שאני אבקש

ממנו . ריקה , אני רוצה את הגלולות נגד הריון .

ריקה- מה ?

טוביה- ואתה שלומי , תן לי את המחסנית עם הכדורים . מהר אין זמן .

שלומי- אני רוצה לבוא אליך להיות איתך . אני כל הזמן פותח את הניצרה ברובה ורוצה לבוא

אליך-

נחום- אבא –

טוביה- כן נחום –

נחום- וממני ? מה אתה רוצה ממני ?

טוביה- שום דבר , נחום . רק תהיה בן אדם וזהו .

נחום- (לדבורה) את רואה ? אני רוצה שאתה תהיה הסנדק . אני רוצה שאתה תחזיק את הילד . אני עוד צריך אותך .אני לא יודע מה לעשות איתו איך לדאוג לו .

טוביה- זה לא ילך נחום . אתה כבר ילד גדול ואבא שלך מת . אתה צריך לקבל את זה .

נחום- אבל מה לעשות , איך לקרוא לו ? משגעים אותי –

טוביה- איך שאתה רוצה .זה הילד שלך . מה שתחליט זה בסדר . לי כבר באמת לא איכפת שום דבר . רק תנו לי ללכת . אתם צריכים להתבגר לכל הרוחות .

ריקה- אבא איפה אתה עכשיו .

טוביה- רחוק . נורא רחוק . במכסיקו אולי , מלמד ילדים יהודים לבר מצוה . לא ענינכם .

ריקה- אז אתה לא מת ?

טוביה- זה מין מוות כזה . חצי חצי . עד שתתנו לי ללכת . תפסיקו לחלום עלי תפסיקו לבכות עלי . (שלומי נעלם מהבמה בלי שאיש הרגיש בלכתו) כתוב בשולחן ערוך- "כל הבוכה על המת יותר משלושה ימים- על מת אחר הוא בוכה " זה מאד מסוכן .

ריקה- אתה מסכים לו , נחום ?

נחום- לא אני רוצה שהוא יהיה הסנדק של הילד שלי . שאני אדע שהוא סולח לי .

טוביה- איפה שלומי ?

דבורה- קח את טבעת הנישואין ,טוביה . ממילא היא רק מצופה זהב , לא זהב אמיתי . קח גם את מודעות האבל שלך ושתעזוב את הילד. מה עוד ?

טוביה- את המתכון לצלי בשר שאת עושה עם ה-

דבורה- זה לא . לזה תצטרך להתגעגע .

טוביה- ריקה?

ריקה- קח . ממילא הפסקתי לקחת אותן .

טוביה- תודה ,אני אוהב אותך . יש לך בעל טוב ,ילדה שלי , אל תאבדי אותו .לא תראו אותי יותר . בא הנה נחום . (עוטף אותו בטלית) עוד מעט הברית ואתה תהיה הסנדק שלו . הגיע הזמן שתקבל אחריות על החיים שלך . שלום דבורה . שלום ילדים .

17ב

בריתו של אברהם אבינו

מוהל- איפה האמא של הילד ? !

(טובהלה נבהלת פנימה לבושה שמלה ורודה וחגיגית מדי כל היתר כבר נעלמו לחדר

הברית והבמה מתרוקנת)

תחזיקי אותו , עוד מעט נבוא לקחת הילד . "...וידבר אדוני אל משה לאמור " – לא לדחוף !

(יוצא . קולו וקול האחרים נשמעים מבחוץ בכל מהלך הברית טובהלה יושבת לבד

מחבקת את התינוק העטוף בשמיכה תכולה)

" .. פינחס בן אלעזר בן אהרון הכהן השיב את חמתי מעל בני ישראל בקנאו את קינאתי

בתוכם ולא כיליתי את בני ישראל בקינאתי לכן אמור לו הנני נותן לו את בריתי שלום " NO

MORE WAR !

ממש אקטואלי היום . ואני מבקש מהזוג הנכבד של אחות האבא ובעלה להביא את התינוק ,

בזהירות, לכסא אליהו, סגולה לפרי בטן -

הוא משתתק . אל החדר הצדדי נכנסים דבורה ריקה וניסים . טובהלה מרימה אליהם

ראש .

דבורה- ניסים , איזה מוהל הבאת לי ?

ניסים- דבורה, שום מוהל אשכנזי לא היה מוכן לקום בחמש בבוקר .

טובהלה- כבר ?

ריקה- כן . (לוקחת ממנה את הילד) אוף , איך מחזיקים את הדבר הזה . שרק לא יעשה

עלי פיפי . (יוצאים . טובהלה נשארת לבד צופה בטכס מרחוק)

המוהל- "זה הכסא של אליהו הנביא זכור לטוב " - לתת את הילד לסנדק . מי האבא ? אתה

האבא ואתה גם הסנדק . תשמח שאתה לא הילד . ועכשיו נראה מה יש לנו כאן -

- "לישועתך קיויתי אדוני , שיברתי לישועתך אדוני ומצוותיך עשיתי אליהו מלאך הברית, הנה שלך לפניך, עמוד על ימיני וסמכני" הו, כל הכבוד כל הכבוד, גבר שבגברים . האבא - תברך נחום- הנני מוכן ומזומן לקיים מצות עשה שציוני הבורא יתברך למול את בני מוהל- אני מבקש להתרחק קצת, יש כאן המון אנשים, שחס וחלילה לא תהיה תאונה ותצא לנו בת במקום בן .

שלומי לבוש מדים תרמילו ונשקו על שכמו יוצא מחדר הברית ומתקרב לטובה'לה

שלומי- גנבו לך את הילד ?

טובה'לה- אתה חוזר לצבא ? אבל לא גמרתם את ה"שבעה" -

שלומי- אני גמרתי. אני אעמוד איתך קצת .

טובה'לה- אתה לא נכנס לשם ?

שלומי- לא , לא יכול לראות דם . טוב , אני יוצא למרפסת .

המוהל- "...אמר הקדוש ברוך הוא לאברהם אבינו – התהלך לפני והיה תמים . הנני מוכן

ומזומן לקיים מצות עשה שציוני הבורא למול- "

שלומי- עכשיו חותכים .

טובה'לה בוכה .

המוהל- עכשיו אתה –

נחום- ברוך אתה אדוני אלוהינו מלך העולם אשר קידשנו במצוותיו וציונו על המילה .

שלומי- טובה'לה , תיכנסי לשם , טובה'לה ! תיכנסי לשם !

שלומי ממתין עד שטובה'לה תפנה לחדר הברית ואז יוצא בצד הנגדי

כולם- אמן !

נחום- ברוך אתה אדוני אלוהינו מלך העולם אשר קידשנו במצוותיו וציונו להכניסו בבריתו של

אברהם אבינו .

כולם- אמן !

המוהל וכולם- כשם שנכנס לברית כן יכנס לתורה לחופה ולמעשים טובים .

ברוך אתה אדוני אלוהינו מלך העולם , בורא פרי הגפן !
אלוהינו ואלוהי אבותינו – קיים את הילד הזה לאביו ולאימו ויקרא שמו בישראל-

נחום משתהה

ויקרא שמו בישראל – אבא צא מההלם .

נחום- טוביה .

המוהל- טוביה .

נחום- טוביה אהרון . בן נחום הגורני .

המוהל- טוביה אהרון בן נחום הגורני . " ישמח האב ביוצא חלציו ותגל אימו בפרי ביטנה ,

ככתוב : ישמח האב ... (ממלמל את ההמשך) הודו לאדוני כי טוב כי לעולם חסדו הודו

לאדוני כי טוב כי לעולם חסדו . טוביה אהרון בן נחום – זה הקטן גדול יהיה . (מתחילים לשיר

(אני מבקש היום לא לשיר ! לא לשיר ! כשם שנכנס לברית כן יכנס לתורה לחופה ולמעשים

טובים !

תודה רבה לאורחים , בגלל האבל לא תיערך סעודת מצוה .

צבי פרל- לאורחים שלי מצפת יש כיבוד קטן באוטובוס .

ירית רובה קוטעת את דבריו . טובה'לה שהיתה כל מהלך הטכס לבד על הבמה -צורחת

בבהלה . ניסים רץ לתוך הבמה , נעצר ואז יוצא לכיוון אליו יצא שלומי . הוא חוזר מיד .

טובה'לה- מה זה היה ?

ניסים- מה ? כלום . עציץ . עציץ נפל מהמרפסת למטה . תגידי לנחום שיכנס רגע .

טובה'לה- נחום ... נחום ! נחום!!!

נחום רץ פנימה ונעצר . אחריו מגיעים כולם מחדר הברית – ריקה ודבורה וצבי והמוהל . הם

רצים אל פתח המרפסת אבל מיד נעצרים וחוזרים לאחוריהם כי מהפתח נכנס טוביה ומעילו של

שלומי פרוש בשתי ידיו . האור יורד לאיטו כשכולם מצטרפים למסע הלוייה חרישי.